Woensdag, 28 December 1892.

Limburger Koerier.

ROTATIEDRUK en UITGAAF van WEYERHORST, te Heerlen.

Deze Courant bestaat uit TWEE BLADEN.

EERSTE BLAD.

Krankzinnigengesticht te Echt.

De quaestie van den bouw eener Krankzinnigeninrichting te Echt heeft vele pennen en nog meerdere tongen in beweging gebracht. Vonden de plannen van 't Echtsch comité ruimschoots sympathie, — groot ook was veler ontstichting bij 't vernemen der tijding, dat die plannen in duigen waren gevallen. Men mopperde en pruttelde. Wij hoorden zelfs van een Limburgsche Panama-geschiedenis gewagen.

De publieke opinie was evenwel verdeeld. Ook de overtuiging, dat Echt in zoo gewichtige aangelegenheid geen voldoende waarborgen bood, stond bij menigeen vast.

Een tweetal besluiten van Gedeputeerde Staten kwamen licht over de zaak ontsteken. Velen werden daardoor tot de in die stukken verdedigde meening bekeerd. Niet allen evenwel. Allerminst de Echter Heeren zelven, die heel wat afdingen op de correctheid der tegenover hen gevolgde gedragslijn.

Daar wij niet gaarne de veelzijdigheid van den inhoud onzer courant schaden door al te lange stukken, legden wij de vorenbedoelde besluiten van Gedeputeerde Staten ter zijde tot heden, nu een bijblad ons in staat stelt breedvoerig op de zaak terug te komen.

Wij verleenen alsnu opname zoowel aan die besluiten als aan een daardoor reeds uitgelokt en ons ter opname gezonden antwoord van een ingewijde uit Echt. Wij meenen in deze onpartijdig te handelen, door het *hoor en wederhoor* toe te passen.

MAASTRICHT, den 7 December 1892.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg.

Gezien het door de Provinciale Staten van dit gewest in hunne openbare vergadering van den 8 Nov. jl., conform de conclusie van het verslag der commissie van voorzitters en rapporteurs, met algemeene stemmen op ééne na genomen besluit, waarbij aan de commissie uit Echt tot oprichting van een krankzinnigengesticht aldaar voor behoeftige lijders uit Limburg een uitstel is verleend tot het indienen van voor aanneming vatbare voorstellen, welke behandeld zullen worden in eene buitengewone vergadering tot dat doel te houden vóór 24 Dec. e. k., onder voorwaarde echter dat door die commissie vóór den 5 Dec. e.k., aan hun collegie worden overgelegd de navolgende stukken en bescheiden:

1o het bewijs dat is tot stand gekomen eene vereeniging met regtspersoonlijkheid met wier bestuur de eventueel aan te gane overeenkomst kan worden gesloten;

2o het bewijs dat door die Vereeniging de Koninklijke vergunning tot oprigting van een krankzinnigengesticht te Echt verkregen is;

3o het bewijs dat de benoodigde gelden door ernstige geldschieters zijn toegezegd onder overlegging van de vereischte akten, waarbij hetzij eene soliede zakelijke, hetzij eene soliede personeele borgtogt, — die soliditeit ter beoordeeling voorloopig van Gedeputeerde Staten en definitief van Provinciale Staten —, in wettelijken en regtsgeldigen vorm opgemaakt, tot een bedrag van 100000 gulden ten behoeve der provincie is gesteld, teneinde te strekken tot waarborg en zekerheid van — en daarop te kunnen verhalen het eventueel door de provincie en de gemeenten in Limburg te lijden verlies, voor het geval het voorgenomen krankzinnigengesticht voor 400 lijders niet of niet nijdig mogt worden daargesteld, of de te sluiten overeenkomst niet mogt worden nagekomen, met bepaling dat in geval van personeelen borgtogt de borg zich solidair met de opgerigte Vereeniging tot voormelde en na te melden verpligtingen moet verbinden;

4o de goedkeuring der plannen, begrooting en van het bouwterrein door de Inspecteurs belast met het toezigt der krankzinnigengestichten, met overlegging tevens der plattegrond- profiel- en opstandteekeningen en van eene in allen deele uitgewerkte begrooting van de gebouwen;

5o de toezegging der betrokken eigenaren van het bouw- en verder benoodigd terrein, waarbij deze zich verpligten dat terrein aan de Vereeniging over te dragen.

6o eene met Gedeputeerde Staten namens de Provincie te sluiten overeenkomst, waarbij de Vereeniging zich verpligt de behoeftige krankzinnigen van Limburg gedurende tien jaren voor denzelfden prijs, onder dezelfde voorwaarden en op dezelfde wijze te verplegen als thans voorloopig is overeengekomen met het College van Regenten der krankzinnigengestichten te 's-Hertogenbosch, met bepaling dat de entreegelden slechts geheven kunnen worden van de lijders die na 1 Januari 1895 in het op te rigten gesticht te Echt zullen worden opgenomen; blijvende de sub 3o vermelde borgtogt ook tot zekerheid van het sub 6o omschrevene gedurende 10 jaren gelden, te rekenen van af het in werking treden der te sluiten overeenkomst;

Overwegende dat verder door de Provinciale Staten bij het voorschreven besluit is bepaald, dat, voor het geval de Commissie uit *Echt* binnen den voormelden termijn *niet* aan voorschreven voorwaarden voldoet, hetzij voor het geheel hetzij voor gedeeltelijk, alsdan aan Gedeputeerde Staten opgedragen wordt geene oproeping der Staten voor eene buitengewone vergadering te doen, hen alsdan tevens magtigende de voorgestelde overeenkomst met voormeld College van Regenten te 's-Hertogenbosch overeenkomstig het overgelegd en voorgesteld ontwerp definitief te sluiten;

Overwegende dat de inhoud van gemeld besluit en van de daarbij gestelde voorwaarden en bepalingen bij missive van den 11 Nov. jl., 1e Afd. B, La 7481[3 A, aan de voornoemde Commissie uit *Echt* is medegedeeld, en dat dit stuk volgens verklaring door het lid dier Commissie den heer burgemeester Welters in de zitting van dit Collegie van den 2 dezer maand afgelegd, dan ook door die Commissie ontvangen is;

Overwegende dat de door de Provinciale Staten aan de voornoemde Commissie van *Echt* gestelde termijn voor het indienen harer voor aanneming vatbare voorstellen op den 5 dezer maand verstreken is, zonder dat door voornoemde Commissie de door de Staten voorgeschreven stukken en bescheiden zijn overgelegd; dat luidens de verklaring van den Griffier der Staten zelfs op den 7 dezer maand nog geene der door de Provinciale Staten ter overlegging voorgeschrevene stukken en bescheiden ter griffie ontvangen zijn;

Overwegende alzoo dat de Commissie uit *Echt* binnen den bepaalden termijn niet aan de door de Provinciale Staten gestelde voorwaarden voldaan hebbende het geval aanwezig is, voorzien in de slotbepaling van meergemeld besluit;

Overwegende dat in dezen stand der zaak door de Prov. Staten aan dit Collegie is opgedragen geene oproeping voor eene buitengewone vergadering te doen plaats hebben, terwijl aan hetzelve tevens de magtiging is verstrekt om de voorgestelde overeenkomst met het College van Regenten te 's Bosch overeenkomstig het overgelegd en voorgesteld ontwerp definitief te sluiten;

Gelet op art. 152 der provinciale wet;

Besluiten:

Ter uitvoering van meergemeld besluit der Provinciale Staten te bepalen dat de evengemelde overeenkomst met het Collegie van Regenten over de Godshuizen en de Algemeene Armen te 'sHertogenbosch aangegaan en voor den daarin bepaalden termijn gesloten zal worden.

Afdrukken dezer zullen worden gezonden aan Heeren Provinciale Staten en aan de bovengenoemde Commissie te *Echt*, ter informatie.

Tegenwoordig de Heeren: Commissaris der Koningin, Voorzitter, Haffmans, Mr. de Bieberstein, Mr. Seijdlitz, Merkelbach, Hermans, Mr. Straetmans, leden en Houba, Griffier der Staten.

De Gedeputeerde Staten van 't hertogdom Limburg,
DE KUIJPER.

De Grifier,
HOUBA.

MAASTRICHT, 9 December 1892.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg.

Overwegende dat de stukken, door de Commissie van *Echt* ingeleverd, in geenen deele beantwoorden aan de eischen door het besluit der Provinciale Staten dd. 8 November jl. gesteld;

Dat in dit besluit namelijk gevorderd wordt:

1o *het bewij dat is tot stand gekomen eene vereeniging met regtspersoonlijkheid, met wier bestuur de overeenkomst kan worden gesloten;*

dat volgens opgave der Commissie die regtspersoonlijkheid door hen is aangevraagd maar tot heden *niet* is verkregen;

2o *het bewijs dat door die vereeniging de Koninklijke vergunning tot oprigting van een krankzinnigengesticht te Echt verkregen is;*

dat dit stuk ten eenenmale ontbreekt; waaruit moet worden afgeleid dat de Koninklijke vergunning niet is verkregen, terwijl die overigens niet *kan* worden erlangd zoolang niet is voldaan aan de vereischten van art. 8 der wet van 27 April 1884 betreffende het Staatstoezigt op krankzinnigen en krankzinnigengestichten;

3o *het bewijs dat de benoodigde gelden door ernstige geldschieters zijn toegezegd* — welke benoodigde gelden tijdens de behandeling der zaak vóór de zitting van Provinciale Staten voor een gesticht van 300 lijders waren opgegeven te bedragen f 370000, en welke daarna, in die zitting, door den heer *Meuwissen*, lid der Echtsche Commissie, werden teruggebragt tot f 300000 voor een gesticht van 400 lijders, terwijl thans voor zoodanig gesticht, op een gedeeltelijk in erfpacht te nemen terrein daargesteld, eene som van f 220000 wordt voldoende geacht;

dat in plaats daarvan door de Commissie alleen wordt verklaard, zonder overlegging van eenig bewijsstuk, dat een kapitaal van f 170000 door zeer „notabele en invloedrijke personen" zou zijn volteekend, welke personen niet ééns met name genoemd zijn, daargelaten dat van hunne inteekening niet blijkt;

4o *overlegging eener akte van zakelijken of personeelen borgtocht in wettelijken regtsgeldigen vorm opgemaakt ter concurrentie van f 100000 ten behoeve der provincie, ten einde te strekken tot waarborg en zekerheid voor nakoming der eventueele overeenkomst; met bepaling dat in geval van personeele borgtogt de borg zich solidair met de opgerigte Vereeniging tot nakoming harer verplichtingen moet verbinden;*

dat dienaangaande geen stuk noch bewijs hoegenaamd is geproduceerd;

5o *de goedkeuring der plannen en begrooting en van het bouwterrein door de Inspecteurs belast met het toezicht der krankzinnigengestichten, met overlegging tevens der plattegrond- profiel- en opstand-teekeningen, en van eene in allen deele uitgewerkte begrooting van de gebouwen;*

dat voormelde goedkeuring niet alleen ontbreekt, maar zelfs geen advies der Inspecteurs aanwezig is nopens de al of niet-geschiktheid van het voorgestelde terrein, evenmin als het bewijs geleverd is dat de inrigting, zooals zij is ontworpen en begroot, kan worden geacht te voldoen aan de behoeften en eischen op hygienisch, bouwkundig en geneeskundig gebied;

6o *de toezegging der betrokken eigenaren van het bouw- en verder benoodigd terrein, waarbij deze zich verpligten dat terrein aan de vereeniging over te dragen;*

dat te dien opzichte slechts eene mededeeling der Commissie voorligt, volgens welke de gemeente *Echt* bereid zou zijn het aan haar toebehoorende gedeelte der benoodigde gronden in erfpacht af te staan, zonder dat die mededeeling gestaafd wordt door eenig bewijsstuk, veel minder door een besluit van het Bestuur dier gemeente, waarop trouwens, al ware het genomen, nog de goedkeuring van Gedeputeerde Staten had moeten zijn verkregen;

7o *eene met Gedeputeerde Staten namens de provincie te sluiten overeenkomst, waarbij de vereeniging zich verpligt de behoeftige krankzinnigen van Limburg gedurende tien jaren voor denzelfden prijs, onder dezelfde voorwaarden en op dezelfde wijze te verplegen als thans voorloopig is overeengekomen met het Collegie van Regenten der krankzinnigengestichten te 's Hertogenbosch, met bepaling dat de entréegelden slecht geheven kunnen worden van de lijders die na 1 Januari 1895 in het op te rigten gesticht te Echt zullen worden opgenomen;*

dat van dergelijke overeenkomst natuurlijk geen sprake kan zijn, omdat luidens het voorafgaande alle gegevens daartoe ontbreken, ja de vereeniging zelve, waarmede de overeenkomst zou moeten worden gesloten, tot heden noch feitelijk noch wettelijk bestaat, terwijl de eenvoudige affirmatie der Commissie dat de gemeente *Echt* desnoods in staat en bereid zou zijn de gebouwen en terreinen op 1 Januari 1895 van die nog niet bestaande vereeniging in exploitatie over te nemen, voorzeker niet in de plaats kan treden van hetgeen te dien aanzien door Provinciale Staten is gevorderd;

Overwegende dat blijkens al het voorafgaande niet alleen aan de gestelde eischen in geenen deele is voldaan maar ook niet de minste waarborg is verkregen voor de wezenlijke totstandkoming van eene behoorlijke en voldoende geneeskundige inrigting voor krankzinnigen te Echt;

Overwegende dat alzoo hoegenaamd geene aanleiding kan bestaan om op het besluit door deze vergadering den 7den dezer genomen terugtekomen, verondersteld al dat Gedeputeerde Staten, tegenover de stellige bewoordingen van het besluit van Provinciale Staten, daartoe bevoegd mogten wezen;

Besluiten:

Onder handhaving van hun besluit van 7 dezer zich alsnu te wenden tot het Collegie van Regenten over Godshuizen en de Algemeene Armen te '*s Bosch*, ten einde de ontworpen overeenkomst met die instelling definitievelijk tot stand te brengen en af te sluiten.

Afdrukken dezer zullen worden gezonden aan heeren Provinciale Staten en aan de bovengenoemde Commissie te *Echt*, ter informatie.

Tegenwoordig de heeren: Commissaris der Koningin, Voorzitter, Haffmans, Mr. de Bieberstein, Mr. Seijdlitz, Merckelbach, Hermans, Mr. Straetmans, leden, en Houba, Griffier der Staten.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
De KUIJPER,

De Griffier,
HOUBA.

Scheeve Voorstellingen??

Mijnheer de Redacteur!

In enkele bladen onzer provincie van ll. Zaterdag vinden wij opgenomen, zeer waarschijnlijk op hoog verzoek, een eerste besluit van Heeren Gedeputeerde Staten in Limburg — genomen den 7n December jl., — maar onmiddellijk daarop gevolgd door een tweede besluit genomen den 9n December d. a. v. — welke echter beide, *raadselachtigerwijze*, letterlijk uitloopen op een en dezelfde conclusie, te weten: „de vernieuwing der tienjarige verpleging onzer behoeftige krankzinnigen in de gestichten te 's Bosch."

Door de openbaarmaking dier zoo hoog opgeschroefde „officieele stukken" — beweert de Edelgrootachtbare inzender een einde te maken aan de „scheeve voorstellingen", welke de pers en de publieke opinie, hoe langer hoe meer, over deze zoo gewichtige aangelegenheid begon te verspreiden. De kwestie begon dan ook in de laatste dagen erg *netelig* te worden, want is eenmaal de Limburger wakker geschud, dan kan hij soms zeer lastig worden, en is hij nog lang niet malsch in zijne uitdrukkingen.

Daar het nu reeds sedert weken te voren een publiek geheim was, dat het comité te *Echt* met zijn project voor een eigen gesticht in deze provincie tegen windmolens moest schermen — en dat het eene *parti pris* was om de *voorgenomen* stichting op eigen Limburgschen bodem op allerlei wijze te dwarsboomen en tegen te werken, zoo was het comité bepaald voornemens de geheele zaak verder blauw blauw te laten en dood te zwijgen!

Nu echter Heeren Gedeputeerde Staten hun bar besluit van den 7n dezer hebben vermeend te moeten verontschuldigen *(qui s'excuse saccuse)*, door een tweede besluit van den 9n dezer en zulks in druk overal rond te zenden, komen onze gevoelens van mannenwaarde en eergevoel in het spel en vermeenen wij Echtenaren, die in deze solidairlijk verbonden zijn met het comité, even officieel als de stukken der Staten de navolgende bijzonderheden in 't midden te brengen.

Het publiek oordeele dan van welke zijde de scheeve voorstellingen komen.

Reeds onmiddellijk na afloop der provinciale zitting van 9 November ll., waarbij aan de Echter Heeren een uitstel werd verleend tot 5 December voor de indiening hunner plannen hoorde men te Roermond op „Eensgezindheid" de bedreiging uitspreken: „wij „zullen die Heeren van Echt den provincialen inge-

---

FEUILLETON

VAN DEN „LIMBURGER KOERIER".

Uit den doode opgestaan.

NAAR HET ENGELSCH.

Ik vroeg aan juffrouw Metzger, of zij Etheleen uit mijn naam om een onderhoud wilde verzoeken, maar dit werd door het bedrijvige vrouwtje ten stelligste geweigerd. „De juffrouw", zeide zij „had rust en verkwikking noodig en gij eveneens". Wij moesten na zoo'n reis wel vermoeid en hongerig zijn. Zij wilde koffie en het een en ander voor ons gereed maken, en zij hoopte, dat wij niet te trotsch zouden zijn om met haar aan te zitten.

Wij moesten toegeven, dat zij gelijk had en waren niet te trotsch haar vriendelijke uitnoodiging aan te nemen, ofschoon ik weinig eetlust had. Ik zat op heete kolen, aan mijn aanstaand onderhoud met Etheleen denkende.

Terwijl wij met juffrouw Metzger koffie dronken, vroeg Vaux, die alles om zich heen opmerkte en onthield:

„Hebt gij niet gezegd, juffrouw Metzger, dat gij door een vreemde vrouw waart opgehouden?"

„Ach ja. Een rare vrouw. Een Engelsche geloof ik, maar zij sprak Duitsch. Zij was vreeselijk leelijk en haar oogen stonden zoo wild en Du lieber Himmel! zoo groote handen! Ik dacht een oogenblik dat zij best een verkleede man kon zijn".

„Zij deed u verscheidene vragen, niet waar?" vervolgde Vaux als terloops.

„Ja; zij vroeg, of ik ook wist waar juffrouw Metzger woonde? Hoe dwaas, en hoe vreemd zag zij op, toen ik haar vertelde, dat ik zelve juffrouw Metzger was. Zij scheen miss Stuart te kennen, want zij vroeg ook of deze bij ons woonde. Of zij gezond was? Of zij bezoeken ontving? Of er misschien nu ook twee heeren bij haar waren? Ik zeide dit niet te weten, daar ik eenigen tijd uit was geweest, maar dat ik het niet geloofde. Zij ging toen heen, iets mompelende wat ik niet verstond en ik was blijde van haar verlost te zijn, want zij beviel mij in het geheel niet".

„Ik vrees, dat zij gekomen is", zeide Vaux in het Engelsch, mij beteekenisvol aanziende. „Zij had beter gedaan met weg te blijven, want goed kan zij hier niet doen".

„Des te meer kwaad", voegde ik er bij. „Zij is iemand die haar eigen wil zal weten door te drijven. Maar hoe wist zij bij wie Etheleen inwoonde?"

„Zij zal naar het politiebureau zijn gegaan om het te vragen".

Wetende, hoezeer mevrouw Darvill Etheleen haatte, was ik zeer bezorgd voor de veiligheid van de laatste. Ik waarschuwde dus juffrouw Metzger om die vreemde vrouw in geen geval bij miss Stuart toe te laten. Want was zij de persoon voor wien wij haar hielden, dan waren haar geestvermogens gekrenkt en kon zij dus zeer gevaarlijk worden. Ik nam mij voor, ook Etheleen te waarschuwen.

Zoodra het maal was afgeloopen, ging juffrouw Metzger vragen, of Etheleen mij zou willen ontvangen. Terstond kwam zij met een toestemmend antwoord terug. Ik begaf mij naar haar kamer, waar wij alleen bleven. Haar houding was nu anders en zij scheen eenigszins van haar ontzetting te zijn bekomen. Natuurlijk gevoelde zij zich verlicht door de afwezigheid van haar echtgenoot en diens handlanger Vulpian. In elk geval was zij veel vriendelijker dan te voren. Zij kwam mij te gemoet en mij de hand reikende, zeide zij met een weemoedigen glimlach:

„Ik hoop, dat wij nog vrienden zijn, mijnheer Lindley?"

„Gij zult steeds op mijn vriendschap kunnen rekenen, miss Stuart", gaf ik ten antwoord. „Ik kom nu om u te vragen, of ik niets voor u kan doen?"

„Gij zijt wel vriendelijk", zeide zij mij een stoel aanbiedend, „maar er kan niets voor mij worden gedaan. Gij hebt zooeven kunnen hooren, dat er voor mij geen hoop meer is. Die man heeft mij geheel in zijn macht".

„Gij hebt geen genegenheid voor hem?" vroeg ik.

„Ik haat hem", riep zij levendig, „hij is de vloek van mijn leven geweest. Zonder hem zou ik nog gelukkig kunnen worden. Nu is dit onmogelijk".

Ik zweeg, want ik durfde niet vragen, hoe zij dan zoo geheel in zijn macht kon zijn geraakt.

Met vrouwelijk instinct scheen zij mijn stilzwijgen te begrijpen.

„Dit alles moet u wel vreemd toeschijnen, mijnheer Lindley. Ik zal trachten het u duidelijk te maken".

„Mag ik u eerst iets vragen?" zeide ik; „zijt gij wel zeker, dat gij u werkelijk herinnert hetgeen gij mij nu gaat vertellen, want indien het alleen is wat die raad heeft gezegd, dan mogen wij de waarheid er van gerust in twijfel trekken".

„Ware dit slechts mogelijk", zeide zij bedroefd. „Maar ik heb wel degelijk mijn geheugen teruggekregen. Tot hedenavond verkeerde ik geheel in denzelfden toestand als toen gij mij verliet. Nu en dan kwam mij schermachtig iets uit het verleden voor den geest, maar het was even spoedig weer verdwenen. Misschien zou dit altijd zoo zijn gebleven, ware hij niet gekomen. Zijn verschijning, zijn blik, zijn stem — alles droeg er toe bij om mijn geheugen te hulp te komen. Vergeet niet, dat ik dien man jaren lang heb gekend en dat hij de persoon is, die den meesten invloed op mijn leven heeft geoefend. Ik herinner mij nu ook, dat het een brief van hem was, die mijn toeval tengevolge had. De schok van hem te zien, deed mijn geheugen wederkeeren".

Dit was juist hetgeen dokter Falck voorspeld had, dat te eeniger tijd zou kunnen geschieden; ik was dus hierover niet verwonderd.

Na even te hebben opgehouden vervolgde Etheleen: „Omtrent een uur alvorens gij binnenkwaamt, werd er aan de voordeur gescheld. Juffrouw Metzger was uit, dus deed ik open, en de heer Darvill en de rechtsgeleerde stonden voor mij. Te zeggen, dat ik hen terstond herkende en mij alles herinnerde wat met hen in verband stond, zou niet juist zijn, want mijn hoofd was geheel en al in verwarring. Alleen gevoelde ik instinctmatig, dat zij mijn vijanden waren. Wat ik in het eerste oogenblik zeide of deed, weet ik niet meer. Waarschijnlijk liep ik naar binnen, op hoop hen te ontvluchten, maar natuurlijk volgden zij mij, en weldra bevond ik mij alleen met hen in deze kamer. Toen begon Darvill mij alles te vertellen wat er was geschied. Hij sprak van vroeger dagen, over zijn liefde voor mij en ons huwelijk. Hij verhaalde hoe hij toevallig had vernomen, dat ik niet dood was en hoe hij nu zijn rechten kwam doen gelden. Ik kon al dien tijd geen woord uiten, maar zat hulpeloos en met een zonderling gevoel in mijn hoofd te luisteren. Eindelijk kwam er orde en helderheid in dien chaos. Ik herinnerde mij het verleden en begreep hetgeen voorviel, en het eerste gevolg hiervan was, dat al mijn vroegere toorn en verontwaardiging tegen hem, die mijn leven had verwoest, met dubbele kracht terugkeerden. Dus stond ik op en zeide, dat al mocht 't waar zijn, dat ik zijn vrouw was, ik toch nooit met hem zou samenwonen. Toen kwamen gij en uw vriend binnen, en u terug te zien was te veel voor mij. Op eens bedacht ik, dat gij mij steeds voor ongehuwd hadt beschouwd, dus dat het niet anders kon, of gij moest mij verachten en gelooven, dat ik u had bedrogen. Daarom kon ik u niet verwelkomen, zooals ik anders zou hebben gedaan, en durfde u zelfs niet aanzien".

„Daar gij nu zoo vriendelijk zijt mij uw vertrouwen te sshenken, miss Stuart, zou ik u gaarne iets vragen, dat anders misschien onbescheiden zou zijn".

(Wordt vervolgd.)

„nieur op het jak zenden, die zal hen wel klaar spelen !“ En werkelijk zagen wij, aan wie die bedreiging onmiddellijk werd overgebriefd, 's anderendaags mijnheer *Huenges* met zijn assistent arriveeren om op hoog bevel de terreinen te waterpassen.

Welwillend werden hem door het comité te Echt alle noodige inlichtingen en kadastrale uittreksels ter hand gesteld, en zelfs werd het personeel der gemeente ter beschikking gesteld, ten einde voornoemde heeren bij het waterpassen behulpzaam te zijn. Immers, die uitkomsten der waterpassing waren voor het comité zelf van het hoogste belang, ten einde te weten te komen, op welke hoogte men moest bouwen, om te allen tijde tegen overstroomingen gevrijwaard te zijn. Toen echter, na afloop dezer werkzaamheden, naar de resultaten gevraagd werd. die toch waarlijk geen geheim behoefden te bevatten, werd er beweerd, dat zij reeds naar de Griffie en naar 's Hage waren doorgezonden. Het comité te Echt moest derhalve onkundig blijven van een rapport, waarvan wij tot op heden den inhoud niet kennen, en hetwelk wij aldus ook niet hebben kunnen weerleggen.

Dat dit rapport echter ons bij de heeren inspecteurs te 's Hage, welke aanvankelijk ons terrein als zeer geschikt beschouwden, veel nadeel heeft gedaan, is ons thans reeds gebleken. Het moet zelfs van dergelijken aard zijn, dat aan den minister in overweging is gegeven, het aan de heeren te Echt ter wederlegging in te zenden!

Laat ons nu eens in het kort nagaan, wat het Gedeputeerd Bestuur alsnog had moeten opgeven in zijne veelvuldige maar eenzijdige overwegingen, ten einde eene ware en geen scheeve voorstelling te geven van den loop der zaken.

Reeds eenige dagen vóór 5 December was door het comité te Echt eene conferentie bij de Staten aangevraagd, ten einde te kunnen beoordeelen in hoever de door hen gereed gemaakte stukken en plannen compleet waren, om op den fatalen termijn van 5 December onderzocht te worden.

Die conferentie had den 2n December plaats. Wijselijk echter is over het alstoen verhandelde geen woord in de dubbele en dubbelzinnige resolutie van 7 en 9 Dec. gerept!

Immers in die vergadering **was** reeds definitief besloten en beslist dat, al hadden de heeren van Echt ook een millioen gulden tot hunne beschikking, al hadden zij ook de schoonste plannen en terreinen, toch van de geheele zaak niets kon komen, omdat de koninklijke goedkeuring der statuten nog niet was ingekomen!! Het was nutteloos, dat de heeren van Echt betoogden, dat zelfs aan de geringste schutterij of kegelclub in Limburg dergelijke goedkeuring niet onthouden wordt, dat die zaak onfeilbaar moest volgen, doch haren geregelden administratieven loop moest hebben.

De heeren Gedeputeerden klampten zich letterlijk en in doodenden zin, aan de resolutie der Provinciale Staten vast, waarbij op 5 December *alles* of *niets* moest ingeleverd zijn!

Alles of *niets* was dan ook het antwoord aan de confereerende leden van het Comité!, die bij het vernemen van dergelijke interpretatie van de toch zoo breed opgevatte resolutie der Staten duidelijk inzagen, dat verdere iustantiën nutteloos waren, en die dus daarom de eer maar aan zich wilden houden en van de zaak moesten afzien.

„Bewaart Uwe stukken dan maar voor een volgenden keer“ werd den Heeren van Echt door den geachten voorzitter bij het vertrekken nog welwillend nageroepen, — en wij betuigen hem voor deze weinige woorden, die van zijn goed hart getuigen, onzen besten dank.

Het comité te Echt had alstoen bij zich, ten einde aan het onderzoek der Staten te onderwerpen, de volledige lijst der finantieele inschrijvingen; de plannen en begrootingen der gebouwen; en wat verder door de Provinciale Staten — zeer redelijk en te recht — geëischt werd om van de levensvatbaarheid der Echtsche Vereeniging een juist denkbeeld te krijgen!

Na het vernemen echter der draconische opvatting over het alsnog ontbreken der koninklijke goedkeuring zou het eene dwaasheid geweest zijn, onze stellingen tegenover het vijandelijke kamp nog verder bloot te leggen, en werden dan ook geen verdere onderhandelingen meer nopens de zaak gevoerd.

Een lid der Staten, die naderhand, evenals vele anderen, niet door blinden nijd en afgunst verbitterde tegenwerkers, zeer goed inzag dat de „schoone zijde,“ in het geding niet aan den kant der Deputatie was, kwam het comité nog in overweging geven, — na afloop der zitting, — om de leden der centrale sectie nog vóór den 5n bijeen te roepen en den juisten zin der resolutie van de Prov. Staten nader toe te lichten!

Hem werd echter andermaal er op gewezen, dat 't comité te Echt van alles afzag en de voorgenomen stichting definitief liet varen, wanneer niet *alles* op 5 Dec. kon ingezonden worden.

En aan deze resolutie heeft zich dan ook het comité te Echt gehouden. En zeer verstandig; want toen op 5 Dec. nog geen nieuws uit den Haag vernomen werd, is *geen enkel stuk* naar de Provinciale Griffie gezonden?

De resolutie van den 7n dezer bevat aldus, alhoewel slechis ten halve, de ware toedracht der zaken. „*Echt had niet alles!*“ Echt had aldus, zoo moest men zeggen en welwillend overwegen, *niets* ingezonden, de zaak was aldus van de baan, en de contracten met *'s Bosch* waren vernieuwd!

Ofschoon nu reeds op 7n dezer Heeren Gepeputeerde Staten er een extra zitting voor over hadden, om de lastige plannen van het Echtsche Comité toch maar spoedig en gemakkelijk definitief af te maken, en hunne resolutie dan ook denzelfden dag reeds in den „*Courrier de la Meuse*“ verscheen, vermeenden de Echter Heeren, nog altijd vertrouwen stellende in den gezonden zin en welwillendheid van een gedeelte der leden in ons gewestelijk bestuur, evenwel den volgenden brief te moeten indienen:

Aan
de Edelgrootachtbare Leden
van *Gedeputeerde Staten van Limburg*
te Maastricht.

„**De** commissie tot vestiging van eene geneeskundige „inrichting tot verpleging van Krankzinnigen te Echt „vermeent alsnog verschuldigd te zijn aan de recht„vaardigheid en de levensvatbaarheid harer voornemens, „Uwe vergadering met het volgende in kennis te stellen.

„Na afloop der conferentie met Heeren Gedeputeer„de Staten op ll. Vrijdag vermeenden eenige leden van „ons comité, zeer ten rechte, geene verdere stappen „meer te moeten doen om de zoo gewenschte inrichting „te verkrijgen.

„Immers, wanneer eenige leden Uwer vergadering de „resolutie der Provinciale Staten in letterlijken zin, „mordicus, aannemen, en de latituud over het hoofd „zien, welke de voornoemde Staten hebben willen leg„gen in de questieuse woorden „*geheel hetzij gedeeltelijk*“ „dan was het natuurlijk maar beter, de eer aan ons te „houden, en onze taak als definitief afgedaan te „beschouwen.

De meesten echter onder ons bleven nog in het goed recht en de mogelijkheid onzer onderneming vertrouwen, vooral, nu wij sedert vernomen hebben, uit *particuliere*, doch zeer vertrouwbare mededeelingen, dat de eindbeslissing, Uwerzijds, ter zake eerst op 9 dezer zal vallen.

Immers zeggen zij: „het noodige geld voor de ge„bouwen, alsmede de terreinen zijn aanwezig. Waarom „zou nu niet gebouwd worden? de provincie behoeft „je niets te geven,“ het comité te Echt werkt met haar „eigen kapitaal“!

Men kan die lieden moeielijk aan het verstand brengen, dat onze geheele onderneming in duigen zou vallen, omdat op 5 December, de rechtspersoonlijkheid van wege Hare Majesteit nog niet is ingekomen.

Zoo echter hebben de Provinciale Staten van Noord-Brabant in hunne Zomerzitting van het jaar 1870 er niet over gedacht, toen er sprake was van het op te richten gesticht te *Coudewater* en daarmede een contract te sluiten!

Van rechtspersoonlijkheid was toen nog geen sprake, evenals van de koninklijke bewilliging volgens de toenmaals vigeerende wet van 29 Mei 1840. — Stbd. No. 20.

De practische Noord-Brabanters lieten beide questien heel gemoedelijk en verstandig buiten kijf!

Op 9 December staat Uwe vergadering aldus voor het volgende vraagstuk:

Is er gegronde reden om eene buitengewone vergadering der Provinciale Staten vóór 24 Dec. a. s. bijeen te roepen, ten einde de voorstellen van 't comité te Echt nader te onderzoeken — en — mochten die voorstellen niet levensvatbaar genoeg blijken te zijn, definitief te besluiten tot vernieuwing der contracten met 's-Hertogenbosch.

Wij vertrouwen Uwe vergadering voldoende gegevens ter hand te kunnen stellen om die oproeping ter buitengewone vergadering volkomen te wettigen.

Geheel Limburg zal U daarvoor zonder eenigen twijfel dankbaar zijn.

Tevens laat U zoodoende de verantwoordelijkheid eener zoo gewichtige quaestie aan de Staten der Provincie over; te meer daar de woorden van den rapporteur der centrale sectie „hetzij voor het geheel hetzij gedeeltelijk“ geen recht van bestaan hebben, wanneer daardoor niet bedoeld werd, aan Uwe vergadering de handen zooveel mogelijk vrij te laten!

Nooit, wij herhalen het, zal in Limburg dergelijke stichting zoo degelijk en toch zoo economisch worden tot stand gebracht, als thans aan de Provincie door het comité te Echt wordt aangeboden!

Immers, wij vragen U noch subsidie, noch renteloze voorschotten, zooals de f 20000, welke U reeds in 1870, toen het slechts de verpleging van 60 patiënten in Noord-Brabant gold, gulweg hebt weggeschonken!

Wij vragen slechts, even als in onzen brief van 17 Nov. ll., een weinig sympathie en hulp tot spoedige verkrijging der door U geëischt wordende stukken van wege Hare Majesteit de Koningin!

Is daar wel gevolg aan gegeven?

Of hebben, integendeel, Heeren Inspecteurs van het geneeskundig staatstoezicht te *'s-Hage* geen rapporten ontvangen, dewelke *wij* niet hebben kunnen en mogen controleeren of tegenspreken en welke aan onze onderneming meer schade dan voordeel gedaan hebben? ....

Wij willen dit zoo uitgebreid schrijven nu maar afbreken, en herhalen nu datgeen, wat wij U bij gelegenheid onzer conferentie op Vrijdag mededeelden of wilden mededeelen:

1o. Dat wij U bewijzen kunnen dat het maatschappelijk aandeelenkapitaal door ernstige en soliede — daarbij zeer notabele en invloedrijke Limburgers — volteekend is tot een bedrag van f 170.000.

2o. Dat wij eene behoorlijk onderteekende offerte hebben van den in geheel Limburg bekenden en thans het paleis van Justitie te Amsterdam bouwenden aannemer *Jan van Groenendaal*, dewelke al de benoodigde gebouwen onzer inrichting zal maken en op 1 Januari 1895 ter bewoning zal klaar maken voor bovengemelde som van f 170.000.

3o. Dat de Gemeente Echt bereid is de benoodigde gronden aan onze vereeniging af te staan in erfpacht met eeuwigdurend recht van opstal tegen eene jaarlijksche vergoeding van de tegenwoordige opbrengst dier gronden — te weten ± f 450.

De vereeniging krijgt tevens van wege de gemeente het recht die goederen te naasten gedurende de eerste twintig jaren tegen een bedrag van f 42000.

4o. Dat de door ons ingezonden plannen aan Hare Majesteit de Koningin geheel dezelfde zijn, als die welke de voornoemde Heeren Inspecteurs ontworpen hebben met assistentie van den Heer architect *Wentink* voor de Provincie *Groningen*, met inachtname dat onze inrichting, na vooraf gepleegd overleg met voornoemde Heeren, ingericht is voor *400* patiënten in plaats van voor *468*.

5. Dat de rechtspersoonlijkheid door ons reeds over een maand is aangevraagd — doch tot op heden nog niet is verkregen.

6o. Dat wij gerekend hebben om onze gebouwen zóó hoog aan te leggen dat de slagdrempel van den ingang boven den ter plaatse bekenden hoogsten waterstand is verheven, ofschoon thans onze terreinen, door den *Statendam* en eene dubbele bekading zelfs op de laagste plaatsen nooit meer *kunnen* overstroomd worden.

Ten slotte wijzen wij uwe vergadering op het feit, dat wij van Heeren Inspecteurs te 's Hage, te gelijkertijd met onze aanvraag voor de Koninklijke Vergunning eene memorie van toelichten hebben verzonden en daarbij gevoegd hebben bijgaande begrootingen.

Om U nu een bewijs te geven hoe gevaarlijk het soms is een goed gemeende zaak met cijfers af te breken, voegen wij hierbij vergelijkende studie tusschen de gegevens U verstrekt door het „concurreerend“ Armenbestuur te Maastricht en de berekeningen van het comité uit het dorp Echt.

Uit die gegevens blijkt, dat het Armenbestuur, na gepleegd overleg nog wel met de Heeren Inspecteurs (?) de benoodigde gebouwen schat op: f 1350×400 ..... f 540.000.—

Zij zien echter over het hoofd dat reeds in eene vroegere ook aan Heeren Provinciale Staten in druk medegedeelde opgave van diezelfde Heeren Inspecteurs eene dergelijke inrichting wordt getaxeerd op 400× f 981 .... f 392.400!

Dit maakt reeds een verschil van f 147.600!

En dan voegden de ingewijden er nog bij dat men nergends zoo goedkoop *kon* klaar komen, dan juist te Maastricht, alwaar reeds eene kapel, eene apotheek en meer dergelijke gebouwen voor den algemeenen dienst aanwezig waren!

Verder begaat het Armbestuur te *Maastricht* eene bespottelijke „manoeuvre“ door nu reeds bangmakende gegevens te verstrekken nopens het dienstjaar *1892*. Zulks mocht noch Mijnheer *Pijls*, noch Mijnheer *Romer* doodeenvoudig onderteekenen! omdat men in dergelijke ernstige aangelegenheden slechts schermen moet met deugdelijke cijfers uit afgesloten dienstjaren!

En zoo nemen wij dus aan, dat één verpleegdag te Maastricht in 1891 gekost heeft:

f 0,546139 of voor 300 patienten	f 59797,95
En wat rekent het comité te Echt volgens hare begrooting aan Heeren Inspecteurs hiervoor	„ 59794,10
De 300 patienten krijgen aldus te Echt minder over het geheele dienstjaar!	f 2,85

Daartegen echter behoeft de Provincie slechts voor ieder patiënt te *Echt* te geven f 209.15! en te *Maastricht* f 274.65!!

Zulks volgt uit de hieronder staande rekening:

Exploitatie-rekening te Maastricht en te Echt.

A. MAASTRICHT.

Verpleging van 300 patienten ad f 0.546189.	f 59797 95
Rente van het aanlegkapitaal (dat is zoo goedkoop voegt men er *cynisch* bij omdat wij voor 400 patienten bouwen!) 540.000 à 4%	„ 22600 00
Totaal benoodigd 's jaars	f 82397 95
of f 274.66 per patient.	

B. ECHT.

Verpleging volgens begrooting Inspecteurs	f 59794 10
5% voor aandeelenkapitaal f 170.000	„ 8500 00
Erfpacht gemeente met recht van opstal	„ 450 00
4% voor aanwezige obligatie kapitaal voor eerste inrichting f 50.000	„ 2000 00
's Jaars te zamen	f 70744 10
Af te trekken de opbrengst der landerijen en bleekerij; benevens winst op 1ste en 2de klas lijders	„ 8000 00
Blijft	f 62744 10
of f 209.15 per patient.	

Ten slotte nog deze bemerking: Wanneer de Deputatie absoluut eene rechtspersoonlijkheid *nu reeds* moet hebben, waarmede zij afsluiten kan, dan is de Gemeente *Echt* even als de Gemeente *Franeker* in *Friesland* in staat en bereid de gebouwen en terreinen op 1o Januari 1895 van onze vereeniging ter exploitatie over te nemen en gedurende het eerste tiental jaren voor eigen rekening ad f 225 per patient te verplegen. Hiertegen kan geenerlei bezwaar bestaan!

Wat U aan het Armbestuur te *Maastricht* als eene gunst hebt willen toevoegen, kunt U aan de Gemeente *Echt* niet weigeren, en onze berekeningen stemmen volkomen overeen!

(w. get.) **Het Comité te Echt.**

In dien brief is dus geen sprake van eigenlijke inzending van stukken, welke het Comité te Echt zeer verstandig in handen hield!

Immers men had gezegd: „noch een millioen gulden „noch het schoonste terrein kan u redden — op 5n dezer „moet *alles* hier zijn of *niets!* ““

Hoe komt men er nu aan om op 9n dezer andermaal eene breede uitgewerkte resolutie samen te stellen, zonder eenig verder doel, dan om te doen uitschijnen dat de lui te Echt in werkelijkheid *niets* hadden, en het dus krankzinnig zoude zijn zich met die lieden bezig te houden!?

Waarom zoo breed uitgemeten, dat het lid der Staten de heer *Meuwissen* voor het te bouwen gesticht drie verschillende sommen heeft opgenoemd? Waarom verzwijgt men daarbij, dat die verschillende sommen resulteeren uit drie verschillende projecten en combinatiën?

Waarom zwijgt men van de ingezonden offerte van den aannemer *Jan van Groenendaal*, dewelke thans te *Amsterdam* het Paleis van Justitie bouwt. Genoemde aannemer bood aan de geheele *inrichting* voor eigen rekening te bouwen, en onder belofte van soliede borgstelling, waartoe hij in staat is, al de benoodigde gebouwen klinkklaar gereed te stellen, vóor of op 1 Januari 1895 tegen de som van f 170000! — welke som door de inteekeningen op het aandeelen-kapitaal volteekend was!?

Heeren Gedeputeerde Staten zagen wel in, dat bij het bekend worden alleen, dat dergelijk voorstel in handen van het Comité te Echt aanwezig was, alle redelijke en verstandige tegenwerking van hunnen kant niet langer mogelijk zou zijn!

Immers, dan hadden zij al dadelijk erbij moeten voegen, dat mijnheer *Pijls* te *Maastricht* in zijn schrijven hun collegie iets had vóorgezwetst, door te beweren dat dergelijke stichting minstens f 540000 moest kosten! En dat zij verkeerd hadden gedaan dien man zoo maar goedschiks te gelooven — en met de voorstellen van *Echt* tot op het laatste oogenblik in den wind te slaan.

Doch laat ons nu verder maar zwijgen: deze quaestie om een eigen gesticht tot verpleging van krankzinnigen, hier op Limburgschen bodem, te verkrijgen behoort andermaal tot de geschiedenis!!!

Ontmoedigend en verlammend moet echter de houding werken van onze toonaangevende Heeren, die zoo gaarne hooren gewag maken van „Limburg's Verval“ — en toch, wanneer eenige kans tot opbouw van ons dierbaar gewest zich voordoet met den achterhaam trekken of wat erger is, de met zooveel moeite en zorg bijeenverzamelde materialen tot opbouwing, uit elkaar schoppen en laten braak liggen!!!

Waarom moesten HH. Gedeputeerde Staten zoo mordicus tegen het krankzinnigengesticht te Echt zijn?

Was het omdat die heeren geen vertrouwen in het voorstel Echt hadden?

Was het uit nijd en afgunst??

Was het soms ook eigenbelang???

Een echte Echtenaar.

Allerlei.

Kerstmis-gebrniken in verschillende landen.

Het land, waar de Kerstmis-gebruiken het innigst met het volksleven zijn vergroeid, is wel Duitschland, met zijn millioenen Kerstboomen, die aan den vooravond van het heerlijke feest glanzen zoowel in de paleizen der rijken als in de hutten der armen; want een gezin, waar een Kerstboompje ontbreekt, moet wel tot den laatsten trap van ellende zijn afgedaald. De handel in denneboomen, van reusachtige tot de meest bescheiden afmeting, en van allerlei kleine voorwerpen om den boom op te smukken, is dan ook zeer aanzienlijk, gezwegen van de meer of minder kostbare aan het boompje hangende geschenken van het „Christkindchen“ aan kleinen en grooten.

Kerstmis is voor den Duitscher, behalve een heilig feest, een familiefeest in de volste beteekenis van het woord. Geen elders gevestigde Duitscher dan ook, tenzij hij-zelf een gezin hebbe of de afstand te groot is, of hij vertrekt naar die Heimath, om er in den schoot zijner familie Weihnacht mede te vieren. Is hem dit om de eene of andere reden onmogelijk, en wordt hij niet door een vriend of kennis in diens gezin genoodigd, dan gevoelt hij zich op den Kerstavond zeer weemoedig gestemd, al is hij anders de best geluimde, vroolijkste klant van de bierkneip, waar hij als stamgast zijn eigen glas heeft en geregeld elken avond door het drinken van eenige glazen Nürnberger, Dortmunder of Pilsener den band met zijn Vaderland voortdurend onderhoudt. Een forsch gebouwden Germaan, met langen, breeden baard, hebben wij eens zien schreien als een kind bij de gedachte, dat zijn moeder hem dat jaar aan den Kerstboom missen zou!

Krachtiger bewijs van 'tgeen Kerstmis in het leven van den Duitscher beteekent is wel niet mogelijk.

Aan allerlei heerlijkheden op het gebied van bak- en kookkunst is overvloed. De Nürnberger peperkoek wordt tegen Kersttijd in ongehoorde hoeveelheden verorberd, terwijl de niet minder fijne en lekkere Bazeler kruidkoek in de Rijnstreek met bijzondere voorliefde op Kerstavond gegeten wordt. Te Aken wordt de Printe gemaakt, een met kandijsuiker vermengde peperkoek, die in alle mogelijke gedaanten, voornamelijk in die van een lam, bijzonderen aftrek vindt. In veel streken eet men maanbroodjes (met maankopzaad bestrooide broodjes), en in Silezië en Moravië maanbollen. In Saksen worden voor een bijzondere Kerstmis-versnapering weeke Stollen gehouden, die ook op de tafels der rijksten niet mogen gemist worden. In Holstein eet men een soort pannekoek, ossenoogen genaamd; in Tyrol koeken, die met honing en kastanjes worden bereid, en ook Thuringen heeft zijn eigen gebak, zijn Stollen. In veel streken slacht men omstreeks Kerstmis een vetgemest varken, in andere brengt men minstens een zwijnskop op tafel.

De Engelschen hechten aan een welvoorzienen Kerstdisch nog meer dan de Duitschers. De massa's vleesch, die b.v. te Londen in de dagen vóór Kerstmis uit de markthallen naar de particuliere woningen worden getransporteerd, grenzen aan het fabelachtige. De helft van de wereld moet daartoe het hare bijdragen. Het rundvleesch komt uit Texas, het schapenvleesch uit Nieuw-Zeeland, de kalkoenen uit Italië, de ganzen uit Normandië, de duiven uit België, de patrijzen uit Hongarije, en de varkens, dat spreekt vanzelf, worden geleverd door het grootste varkensmagazijn der aarde, Chicago.

Welk een rijke spijslijst uit dit alles ook zij samen te stellen, — enkele spijzen behooren tot de verplichte. Op de tafel van geen enkelen Engelschman, die het hebben kan, mogen gans, kalkoen, roastbeef, plumpudding of vleeschpasteitjes ontbreken.

Een dezer gerechten schrijft het Kerstmisgebruik gebiedend voor, en ook de armste beijvert zich om minstens iets van dit of dat gerecht op tafel te kunnen hebben. Zelfs in de „workhauses“ — inrichtingen, die anders niet aan weelde lijden — kan men zijn hart aan plumpudding ophalen. Het Hof mag zich evenmin als wie ook aan dit gebruik onttrekken. Met Kerstmis ziet men ook te Osborne, waar de koninklijke familie het Kerstfeest doorbrengt, een reusachtigen roastbeef op tafel, meer dan honderd pond zwaar. Aan de eene zijde wordt hij door fazantenpasteitjes, aan de andere zijde door een zwijnskop geflankeerd.

In Spanje neemt als Kerstmis-gebraad de kalkoen de eereplaats in. Evenwel zijn daar de eigenlijke symbolieke spijzen kastanjes en oliebollen, wijl volgens een vrome legende de herders in den Kerstnaeht zich op oliebollen hebben onthaald. Derhalve worden ze in de grootste steden op den hoek van elke straat te koop aangeboden.

Een schrille tegenstelling met Spanje vormt Zweden, waar het religieuze element volkomen op den achtergrond treedt en het feest een schier geheel wereldsch karakter heeft gekregen. 't Is ni ts dan een familiefeest, dat de gelegenheid verschaft om elkander vriendschap te bewijzen, met geschenken te paradeeren en .... duchtig te pooien. Het prachtstuk van het diner der rijke lieden is van oudsher een everzwijn; de minder gegoede bevolking stelt zich tevreden met een stuk van een gewoon varken, en de armsten nemen hun toevlucht tot een koek, die in den vorm vorm van een everzwijn gebakken is. Na het hoofdgerecht volgen meelgerechten, en verder wordt voor deze gelegenheid een buitengewoon krachtig bier gebrouwen, dat grage verbruikers vindt. In den Kerstnacht wordt in tal van gezinnen tot ver over twaalven letterlijk gebrast.

In Noorwegen wordt op Kerstmis van het te goed doen van het lichaam zooveel werk gemaakt, dat men in veel hotels de reizigers trakteert, zonder dat het hun een cent kost. Zelfs de huisdieren nemen deel aan de algemeene vreugde, want zij krijgen dubbele porties, en de vogelen worden vergast op korenschooven, die aan hooge stangen zijn bevestigd. Deze laatste zorg vooral heeft iets treffend kinderlijks.

Evenals in Duitschland is in Engeland 't Kerstfeest een van groote hartelijkheid getuigend famielliefeest. Het geheele huis wordt op zinrijke wijze versier; in een tijd dat in de vrije natuur bloemen en bladen reeds lang zijn verwelkt en verdord, vindt men in de behagelijke verwarmde vertrekken der Engelsche huizen hulsten met donkerroode bessen, kerstdoornen en mispeltakken met witte vruchten, omvlochten van sparregroen, laurier en rosmarijn. In de luchters branden kaarsen van buitengewone grootte en verspreiden door de vertrekken een helder licht. Elkander geschenken te geven ter gelegenheid van Kerstmis is in Engeland geen gebruik, — dat doet men op Valentijns dag, in Februari, — maar een algemeen gebruik is het, aan vrienden en bekenden kostbare kaarten te zenden met het opschrift „Ahappy Cristmas“ (gelukkig Kèrstfeest). De uitvoering van dergelijke kaarten is dikwijls overdreven weelderig. Enkele industrieele firmas schrijven zelfs als de Kersttijd nadert een prijsvraag uit voor de beste teekeningen, waaraan de eerste kunstenaars plegen deel te nemen.

In Spanje is het Kerstfeest deels huiselijk, deels openbaar, want de Spanjaard met zijn warme zuidelijke geaardheid houdt ervan, zijn vreugde in het openbaar te uiten; maar nergens komt het tot losbandigheden.

In de theaters worden geen wereldsche stukken gespeeld, maar wordt de geboorte des Heilands op waardige wijze voorgesteld, geheel in overeenstemming met den diep godsdienstigen zin van den Spanjaard en evenzeer met zijn aangeboren kunstmaak, zijn fijn gevoel voor kleuren en muziek.

Ook in voorname familiën worden op de Kerstdagen artistieke en muzikale genietingen aangeboden, die allen betrekking hebben op het verheven feest of in elk geval een streng-godsdienstig karakter dragen. In alle kerken zijn verder kribjes uitgesteld, die door duizenden geloovigen worden bezocht, terwijl voorname dames ten behoeve der kerken colecteeren. De bedelaars, die zich aan de ingangen der kerken verdringen, hebben het dan goed, want de goedgeefsche Spanjaard is op Kerstmis dubbel mild.

Op Sicilië geeft het Kerstfeest aanleiding tot openbare religieuze optochten. Reeds in het begin van Dec. wordt een rijk versierd beeld van de Moeder Gods door de straten gedragen; groepjes kinderen, allen in feestkleedij en met een myrthetakje in de hand volgden den stoet onder het zingen van Kerstliederen. De klanken der doedelzakken vermengden zich met deze gezangen. Voor elk beeld der Moedermaagd langs den weg wordt gespeeld en gezongen. In de week vóór Kerstmis beginnen in de gezinnen gemeenschappelijke godvruchtige oefeningen.; er wordt een altaar opgericht waarop een Mariabeeld prijkt, omringd door tal van kaarsen, welke 's avonds worden aangestoken. Vóór het altaar zingt het gezin eeuwenoude Maria-liedjes welke meestal eindigen met het refrein: „Viva Maria! Viva Maria!“ (Leve Maria. Leve Maria!).

Intusschen wordt ook elke Madonna op straat en langs de velden met lauwer- en myrthetakken versierd en worden er lichten voor gebrand; terwijl geen voorbijganger verzuimt voor het beeld een kort gebed te verrichten, Zelfs in de restaurants en gewone kofiehuizen uit zich de diep-godsdienstige zin van het volk, want ook hier worden de Madonna-beelden prachtig versierd, en de gasten overschrijden den drempel in geheel andere stemming dan anders. *Mp.*

Het beste middel om gelukkig te leven is besloten in dit éene voorschift; wees toegeeflijk in uw oordeel.

Veel doen is nog niet veel tot stand brengen. Er zijn steeds bedrijvige menschen, die toch niets uitvoeren. Op de methode komt het aan.

De graad van beschaving van een volk is te berekenen naar de hoeveelheid zeep, die het verbruikt, zegt Draper.

Wezenlijk goede openhartige menschen moet men nooit zoeken onder hen, die veel groote woorden en phrasen gebruiken.

Het is vooral in kleinigheden, dat het huiselijk geluk berust. De vrouw kan daartoe zooveel bijbrengen, al ware het slechts door steeds een vriendelijk gelaat te toonen.

Wij hebben allen kracht genoeg om het leed van.... anderen te dragen.

Wie een hopelooze liefde in zijn hart koestert, gelooft steeds de eerste en eenige te zijn, wien het lot zoo rampzalig maakt.

En toch is het geval al zoo oud als de wereld.

47e Jaargang. Woensdag 28 December 1892. No. 216.

Deze courant verschijnt DINSDAGS, DONDERDAGS en ZATERDAGS.

ABONNEMENTSPRIJS per 3 maanden:
voor Nederland . . . . fl 0.75
„ België . . . . . . „ 1.20
„ Duitschland en alle landen der postconventie . . . . . . „ 1.65

Van geen blad in de provincie Limburg bedraagt de oplage een DERDE DEEL van die dezer courant.

Getal Abonnenten 12,819

Limburger Koerier.

ANDERDAAGSCHE COURANT.

ROTATIEDRUK en UITGAAF van WEYERHORST te HEERLEN.

De ADVERTENTIËN kosten: van 1 tot 5 regels 30 cent, elke regel meer 5 cent; tusschen de Nieuwsberichten 15 cent; op de eerste bladzijde voor het Nieuws 25 cent per regel. — Bij ABONNEMENT groot rabat.

(Door regel wordt bedoeld eene lijn van 4 centimeter lengte en 3 millimeter hoogte, of de plaats ruimte daarvan, naar welken maatstaf ook de grootere letters en de vignetten berekend worden.)

De Advertentiën, in dit blad geplaatst, komen ook, zonder prijsverhooging, in het „PROVINCIAAL DAGBLAD" te staan.

TWEEDE BLAD.

AAN DE LEZERS!

Onder de 2000 eerste Abonné's op het Provinciaal Dagblad zullen wij gratis verloten de wereldberoemde en onvolprezen

Dickens' Werken,

in **20** dikke boekdeelen, kostende **40 gulden**.

Ieder ontwikkeld lezer zal ten hoogste prijs stellen op het bezit van dat Prachtwerk. Hij drale dan echter niet, want nu reeds naderen wij 't **tweede Duizendtal**.

Bovendien vestigen wij de aandacht op het boeiend feuilleton, dat, te beginnen met 1 Januari a. s., in het **Provinciaal Dagblad** zal worden opgenomen, getiteld:

De DOCHTER van den WOEKERAAR.

Dit verhaal, van de hand van een der beroemdste thans levende Duitsche schrijvers, schetst ons den strijd van een edel denkend en edel gevoelend meisje, tegen den lagen woekergeest van een ouden gierigaard, — den volhardenden strijd en de overwinning eener ware, hartstochtelijke liefde.

Dit heerlijke, boeiende verhaal maakte ongekenden opgang in Duitschland en zal gewis ook hier — niet 't minst om zijn soliede strekking — ongewonen bijval vinden.

Van verschillende zijden vraagt men ons, of het **Dagblad** vooruitbetaald **moet** worden. Wij antwoorden **NEEN**.

Men kan zich op het **Dagblad** abonneeren **per kwartaal** of **per jaar,** met of zonder vooruitbetaling. Alleen heeft men **bij vooruitbetaling** op den **jaarlijkschen** prijs 50 cent voordeel en een kans in onze **beide** verlotingen.

Per kwartaal kost het Dagblad **f 1.50**.

Oud IJzer?

I.

Wie heeft het harder te verantwoorden gehad, de Minister van Marine of die van Oorlog bij de behandeling der jongste Staatsbegrooting?

't Is moeielijk te zeggen, — beiden hebben hun leven ontegenzeggelijk aan den politieken toestand van het oogenblik te danken gehad. — Om dien te redden, is een deel der liberale phalanx door dik en dun gegaan, en heeft zij zich in de oogen harer eigene partij ten zeerste gecompromiteerd.

Vóór het amendement der commissie van rapporteurs te stemmen, — welke commissie voorstelde om dezen Minister van Marine de door hem aangevraagde drie schepen, type A, niet toe te staan, — *moest* beteekenen: *tegen* de begrooting te stemmen, bijaldien het amendement verworpen werd.

En het amendement werd verworpen met 46 tegen 44 stemmen.

Bij de eindstemming echter gingen een tiental liberale leden van front veranderen, zoodat het hoofdstuk zelf met 56 tegen 35 stemmen aangenomen werd.

Wat was de reden van deze volte-face? Vrees voor verwerping der begrooting, of . . . . pressie van ministerieële zijde, of wel . . . . beide, en het kennelijk doel om dezen schotel voor de Eerste Kamer meer smakelijk te maken?

Dat er iets gebeurd is, is zeker. Maar in zulke gewichtige zaken mag men niet met de millioenen der belasting-schuldigen spelen.

Zie, daar komt een Minister van Marine, die tot de volksvertegenwoordiging zegt:

„Ik ben de man die de marine uit haren staat van verval kan opbeuren, ik heb een stelsel, goed en goedkoop, zooveel groote, zooveel kleine schepen, alles en alles voor 35 millioen? Ik ben dus goedkooper dan de indertijd tot dit doel benoemde commissie, die 58 millioen vroeg.

Nu worden de plannen van dien Minister in de afdeelingen onderzocht, en het blijkt dat er ernstige bezwaren rijzen, bezwaren die een vrij scherpe critiek in het leven roepen.

En wat doet nu de Minister?

Een, twee, drie gooit hij zijn stelsel overboord en zegt in de Memorie van Antwoord:

„Nu, Mijne Heeren, ik doe het ook voor de 3 schepen, Type A, geef mij die slechts en ik laat de rest vallen."

Wie kan vertrouwen hebben in zulk een Minister? De Kamerleden Goekoop, Rutgers, Smit en vooral Guyot toonden zulks ten duidelijkste aan.

Kon de Minister nu nog maar bewijzen dat de bewuste schepen, Type A, goed en deugdelijk waren? Maar daar ontbrak veel aan.

De heer Lieftink wees er op, dat dit type veroordeeld was, en n. b. nog wel in eene vergadering van zee-officieren te den Helder, onder presidium van den kapitein-luitenant ter zee A. G. Ellis, gehouden. *Geen enkele stem*, zeide hij, is opgegaan tot het in-bescherming-nemen van dit type, dat alleen reeds om zijn geringe snelheid niet deugt.

Als ze klaar zijn, uwe drie schepen, zeide hij, zult ge boven ieder kunnen schrijven:

„Dit schip is oud,
't Is pas gebouwd."

En wat zeide de heer van Houten?

— „Ik sta hier langer dan 20 jaar te vechten tegen onnutte uitgaven, en ik heb op het gebied der marine menige nederlaag geleden, maar het is eene satisfactie, waarbij iemand de tranen over de oogen loopen, om de Memorie van Toelichting dezer begrooting te lezen, en te zien wat de gevolgen zijn van de overwinningen die door de Marine-ministers op ons zijn behaald.

En indien dit nog maar zoo ware zonder schuld van de zijde der marine! Wel heeft de minister gisteren zijn voorgangers trachten vrij te pleiten, maar men behoeft slechts de vroegere discussien na te lezen, om te weten, dat van de schepen die wij hebben — behalve zij die speciaal voor de verdediging der zeegaten en van de Zuiderzee dienen, — *ook bij de aanneming reeds bekend was dat, wanneer zij waren afgebouwd, zij reeds weder onvoldoende zouden zijn.*

Op al wat wij gebouwd hebben was het woord van Saint-Bon, den Italiaanschen Minister van Marine, van toepassing. Hij zeide: *„Wat gij hebt is oud ijzer."*

Een volgende week hierover meer.

M. de Ras.

Gemengd Nieuws.

Uit Nederland. — Te Amsterdam heeft zich een geval van nona met doodelijken afloop voorgedaan. Iemand, wonende in de Anna-Paulownastraat, die op 16 dezer ongesteld werd, viel dien dag in slaap en is, na niet meer wakker te zijn geworden, jl. Donderdag overleden.

— Men schrijft ons uit Noord-Brabant:

De zoutfraude is in vollen gang. Met duizende kilo's wordt het zout uit België naar onze verschillende steden en dorpen, niet alleen in het zuiden, maar tot aan den Moerdijk toe, gebracht. Worden de dragers, als zij belast en beladen zijn, slechts zelden door de ijverige ambtenaren der belastingen en de marechaussée aangehouden, terugkomende ziet men hen door de dorpen trekken met den opgevulden zak op den rug gebenden. Het is waarlijk te hopen, dat de nieuwe zoutwet aan dezen onzedelijken handel een einde maakt.

— Te Grouw zijn Zondag twee boerendochters door het ijs gezakt, en ofschoon beiden er nog levend werden uitgehaald, is de eene weinige oogenblikken later gestorven, terwijl de toestand van de andere zeer zorgvol is.

— Uit Vlijmen wordt van 25 dezer gemeld:

De goederentrein, die omstreeks vijf uur in den ochtend van 's-Hertogenbesch alhier moest passeeren liep heden, door verkeerden wisselstand, in volle vaart op eene zijlijn, aan welker uiteinde zich de draaischijf bevindt. De bok aan het einde der schijf geplaatst, werd meegesleurd door de locomatief, welke ongeveer vijf en twintig meter verder in 't zand vastraakte en daar ongeveer 2 M. in den grond drong.

Het is een ware ruïne. De tender, een bagagewagen en vijf of zes open goederenwagens liggen gedeeltelijk verbrijzeld op en naast elkaar.

De machinist en de machinist-leerling geraakten onder de locomotief, doch konden gelukkig zich zelven uit hun benarden toestand bevrijden en kwamen er met gering lichamelijk letsel af. De begeleidende hoofdconducteur echter, die zich bevond in den opd en tender volgenden bagagewagen, geraakte tusschen de wanden van dien wagen bekneld, waaruit hij levenloos werd te voorschijn gehaald.

De materieele schade is vrij groot. Het is nog onbekend, wie de eigenlijke schuld van deze ramp draagt.

Door middel van eene uit 's-Bosch aangekomen hulplocomotief met personeel is men druk bezig de plaats te ruimen, waarin men heden morgen omstreeks elf uur nog maar weinig was gevorderd.

De hoofdlijn is vrij.

— Nader meldt men: Gisteren was de justitie uit 's-Hertogenbosch te Vlijmen, om ter plaatse van het spoorwegongeluk een onderzoek in te stellen. De officier van justitie was zelf er bij tegenwoordig. Verschillende personen werden verhoord, onder wie een paar remmers, die zich op den bewusten trein bevonden hadden en die lichte kwetsuren aan het hoofd bekwamen. Het lijk van den hoofdconducteur, die zoo noodlottig het leven verloor, werd heden gerechtelijk geschouwd.

— In den loop der vorige week werd te 's-Hertogenbosch een bijzondere postquitantie geïnd. Een photograaf van elders, die blijkbaar den juisten naam niet meer wist eener dame, van wie hij portretten had gemaakt, had op de aan de post ter inning gegeven quitantie een afdruk geplakt van het conterfeitsel zijner cliënte en zóó bereikte die quitantie het juiste adres.

— — — —

Uit België. — De Koningin van België heeft dezer dagen eene uitvoering in den „Vlaamschen schouwburg" te Brussel bijgewoond. De Zaal was stampvol en de koningin kwam met prinses Clementine, even vóór het ophalen van het scherm. Zij betoonde zich hoogst voldaan en deed in de pauze de beide auteurs bij zich roepen van de ten tooneele gebrachte werken: „Prima Donna", een blijspel van Auguste Hendricx, en „Vorstenplicht," van Nestor de Tière.

De koningin onderhield zich ook nog, in het Vlaamsch, met een meisje dat haar bloemen kwam aanbieden, en gaf daarbij in den loop van 't gesprek te kennen aan Buls, den burgemeester van Brussel, dat zij dagelijks Vlaamsch spreekt met hare dochter.

— Twee arme drommels te Charleroi, die vuur noch dak hadden, waren op een kalkoven gaan liggen om er den nacht door te brengen. Daags na dien avond vond men hen dood. Zij waren verstikt en met brandwonden overdekt.

Zij deden het niet minder.

Uit Duitschland — Te Emleben had, dezer dagen, in een welgestelde boeren-familie, een huwelijksfeest plaats en dat de genoode gasten bij die gelegenheid niet te klagen hadden, dat zij hun natje en droogje niet kregen, blijkt wel uit eene opgave wat alzoo verorberd werd.

Een koe, twee varkens, twee schapen, zestien hazen en een groot aantal karpers zagen een einde aan hun leven maken en bovendien verbruikten men twaalf kilo coteletten en twaalf kilo gehakt. Voor het bakken in koeken was 500 pond meel, 150 pond boter en 109 pond suiker noodig. Ook aan groenten was geen gebrek.

Om de dorstige kelen der heeren en dames te laven, die aan het, drie dagen durende, feest deelnamen, werden behalve een plas gewoon bier en heel wat sterke grogjes, zes vaten, elk van honderd kan, echt bier en zeshonderd flesschen wijn en champagne verdelgd. Elk der inwoners van het dorp kreeg een brok huwelijkstaart ten geschenke.

— Eene epidemie van hersenziekte is geconstateerd te Karlsruhe onder de soldaten van het eerste regement der lijfwacht. Er zijn tot nu toe 8 sterfgevallen.

— Drie boosdoeners, die misbruik maakten van de ramp, die Hamburg trof, en gedurende de cholera-epidemie een groot aantal magazijnen plunderden, zijn thans eindelijk gevangen genomen. Men vond bij hen voor een waarde van f 15,000 aan geroofde voorwerpen.

— In het Oost-Pruisisch grensgebied vertoonen zich talrijke wolven „door den honger opgestooten." Drijfjachten zijn georganiseerd, waarbij eenige dezer ongenoode gasten werden gedood.

— In de loterij van het Roode Kruis is de hoogste prijs van 100,000 mark gevallen op een lot van den meesterknecht Schumacher, werkzaam in de fabriek van Löffken en Piepmeyer te Munster. Toen de man van zijn geluk hoorde, ging hij kalmpjes weder aan zijn werk, alsof niets gebeurd was. Schumacher heeft zeven kinderen.

— Uit Freiburg wordt gemeld: Het ambt van deurwaarder is, naar algemeen bekend is, niet van de aangenaamste. Reeds menigeen heeft het hart gebloed, wanneer hij bij eene arme weduwe het laatste meubelstuk, dat zij niet wilde verkoopen, omdat het een deel van haar uitzet was of dat haar aan betere dagen herinnerde, in beslag moest nemen. Dat echter een deurwaarder het niet over zich kan krijgen om contant geld in beslag te nemen, dat hij in een huis vond, is wel zelden voorgekomen. De deurwaarder B. moest op last van een advocaat bij een bejaard man beslag gaan leggen. Er werd niets gevonden dat eenige waarde kon hebben, dan 45 mark in baar geld, gewikkeld in twee papieren; zij waren het overschot van geldgeschenken, die de grijsaard bij zijne gouden bruiloft van den groothertog en den aartsbisschop had gekregen en door den grijsaard als heiligdom werden beschouwd en niet voor de huishouding werden gebezigd; ook de deurwaarder waagde het niet op de geschenken de hand te leggen. Er zullen wel weinig menschen zijn, die het den ambtenaar kwalijk zullen nemen, dat hij hier zijn plicht niet deed.

— Een dame uit Elberfeld wilde onlangs bij den schilder H. Harting te Dusseldorf eene door deze vervaardigde schilderij koopen, maar kwam met haar aanbod te laat, daar de schilder het doek aan de loterij ten voordeele der noodlijdenden te Hamburg had geschonken. Het toeval speelde hier echter eene buitengewone rol. De dame nam een lot in de loterij en won het schilderstuk.

— — —

Door wanhoop gedreven.

Uit Frankrijk. — In de nabijheid der Fransche stad Amiens deed de politie dezer dagen de woning van een werkman met geweld openbreken, omdat uit de ramen twee kinderen van vier en vijf jaar om brood schreeuwden. Een ontzettend schouwspel kregen de binnentredenden te zien. Op een der bedden in het vertrek lagen de lijken van man en vrouw, in een ander bed lag dat van een elfjarig kind, en in een bedje, naast het bed der ouders, rustte het lijkje van een driejarig knaapje.

Naar uit drie nagelaten brieven blijkt, hadden vader en moeder, die wegens niet betalen van huur uit hunne woning zouden worden gezet, besloten zich zelf en hun kinderen door 't inademen van kolendamp om 't leven te brengen en dit ontzettend plan ook ten uitvoer gebracht. Hoe het mogelijk is dat de beide overgebleven kinderen aan de moordende gassen zijn ontsnapt, is een volslagen raadsel.

— In Parijs heerscht ook in de mode een volmaakte Russomanie, Russisch groen is de lievelingskleur. De heeren dragen groene dassen, groene jassen, hoeden en broeken.

De dames hebben groene veeren op den hoed en dragen groene mantels. Deze mantels hebben tevens een vorm, die herinnert aan een dergelijk kleedingstuk bij Russische boerinnen. De kinderen worden tegenwoordig in Parijs met Russisch speelgoed blij gemaakt. De gewone speelgoeddoozen bevatten Russische soldaten, boeren en bedienden.

— De oudste der Parijsche concierges is de weduwe Preon, die sedert 10 Jan. 1835, dat is dus sedert 55 jaar, het huis in de Rue Jacob no. 30 bewaakt. Deze brave vrouw, die in 1807 geboren werd en 85 jaar oud is, was altijd vlug ter been en scherp van gezicht, zoodat zij hare taak niet aan anderen overlaat.

Sedert 37 jaar is zij niet aan den rechteroever der Seine geweest, de verandering in de wereldstad kent zij slechts van hooren en zeggen. In al die 55 jaar heeft zij slechts twee huiseigenaars gekend.

— — —

Uit Engeland. — Een zonderling rechtsgeding kwam dezer dagen te London voor. Een vrouw van een kapitein van het leger eischte namelijk schadevergoeding van een winkelier, wijl zij op een vetvlek op den vloer van diens magazijn was uitgegleden en haar been had bezeerd, zoodat zij zich eenigen tijd het genot van rijden en dansen moest ontzeggen. Het gerechtshof kende inderdaad de eischeres 50 pond sterling vergoeding toe, en in tweede instantie werd dit vonnis bevestigd.

FEUILLETON

VAN DEN „LIMBURGER KOERIER".

Uit den doode opgestaan.

NAAR HET ENGELSCH.

— — — —

35

„Vraag gerust alles wat gij wenscht te weten", antwoordde zij blozend, maar met vaste stem. „Ik zal u de volle waarheid zeggen".

„Als ik het goed begrepen heb, zoo wist gij, te Grenzstadt komende, dat gij getrouwd waart, en toch liet ge u miss Stuart noemen".

„Ik heb nooit dit huwelijk als geldig willen erkennen, dus wilde ik ook niet dien gehaten naam aannemen".

„Dus zijt gij niet zeker, dat het een wettig huwelijk is?" vroeg ik met een weinig herlevende hoop.

„Ik zal u alles vertellen, dan kunt gij zelf oordeelen, mijnheer Lindley. Ik herinner mij nu duidelijk al de bijzonderheden. Na den dood mijner moeder kwam ik bij mevrouw Bothwell inwonen en maakte daar kennis met die arme juffrouw Fraser, die na mijn vermeenden dood met Darvill trouwde. Hij moet haar zeker alleen om haar fortuin hebben genomen, want tegenover mij stak hij steeds den draak met haar. Ik had medelijden met het arme meisje, want zij was bijzonder leelijk en zonderling, maar bezat, daar ben ik zeker van, in dien tijd een goed en liefderijk hart. Mevrouw Bothwell hield echter niet van haar, wat niet wegnam, dat juffrouw Fraser het goed bij haar had, want deze was haar nicht. Zoodra ik kwam, vatte mevrouw Bothwell een groote genegenheid voor mij op Dit was geheel buiten mijn schuld, want ik dacht er niet aan dit meisje te willen verdringen. Ik kon er evenwel niets aan veranderen, ik werd de gunsteling, en juffrouw Fraser werd steeds afgesnauwd en achtergeschoven".

Dit verwonderde mij in 't geheel niet — wie kon deze twee vrouwen te zamen vergelijken? Juffrouw Fraser, die ik als mevrouw Darvill kende, was in den hoogsten graad terugstootend, terwijl Etheleen de innemendheid en beminnelijkheid zelve was.

„Bij mevrouw Bothwell leerde ik Robert Darvill kennen; sedert lang stond hij bij deze hoog aangeschreven. In dien tijd beken ik, was ik hem niet ongenegen, ofschoon ik in zijn karakter geen vertrouwen stelde. Hij bezat niets en gaf toch veel geld uit, dus veronderstel ik, dat hij van geleend geld leefde. Waarschijnlijk kende hij alle bijzonderheden van de Schotsche wetten. Hij wist, dat mevrouw Bothwell rijk was, en hij besloot zich op de een of andere wijze van dit fortuin meester te maken. Hij maakte dus een plan, dat in geen geval in duigen kon vallen. Bleek het, dat ik de erfgename was, dan zou hij zorgen met mij te zijn getrouwd; verviel de bezitting aan juffrouw Fraser, dan huwde hij haar.

„Ziehier nu hoe hij te werk ging en hoe hij mij in een valstrik wist te lokken. Op een avond was er bij mevrouw Bothwell aan huis een partijtje om mijn twee-en-twintigsten verjaardag te vieren. Hij kwam en bracht twee van zijn vrienden meê — een van hen was de heer Vulpian — alles ging vroolijk en prettig toe, tot eindelijk Darvill voorstelde pandverbeuren te spelen. Een mijner panden bestond in een ring en hij zeide lachend, dat die niet kon worden ingelost dan in de andere kamer. Meenend dat alles een grap was, begat ik mij daarheen en vond er Darvill met zijn beide vrienden. Zij vertelden mij dat ik mijn ring zou terugkrijgen, zoodra er een kleine huwelijksplechtigheid zou hebben plaats gehad. Lachende stemde ik daarin toe; de plechtigheid geschiedde met een deftigheid, die mij nog meer deed schateren. Toen dit was afgeloopen, kreeg ik mijn pand terug; wij vermaakten ons verder dien avond met nog andere spelletjes en ik dacht er in 't geheel niet meer aan. Hij doelde er ook nooit weder op. Maar toen mevrouw Bothwell overleed en het bleek dat zij mij tot erfgename had benoemd, begon hij mij met zijn opmerkzaamheden te vervolgen. Ik had hem nu evenwel beter leeren kennen en het was voor mij duidelijk, dat hij iemand zonder beginselen was en alleen mijn fortuin beoogde. Ik zeide hem meermalen, dat ik geen genegenheid voor hem gevoelde, maar hij wilde niet naar mij luisteren.

„Ondanks mijn haat voor hem — want hoe meer hij mij vervolgde hoe meer tegenzin hij mij inboezemde — gevoelde ik, dat hij langzamerhand een zekere macht over mij verkreeg, dus nam ik in mijn angst het wanhopig besluit te vluchten en mij voor hem te verbergen. Het fortuin dat mij nu toebehoorde was mij onverschillig — of liever de gedachte er aan hinderde mij, want ik vond dat 't niet mij maar juffrouw Fraser toekwam. Ik vreesde slechts al te zeer dat Darvill van zijn macht over de oude, zieke mevrouw Bothwell had misbruik gemaakt en dat door zijn invloed het testament was veranderd.

„Op een namiddag toen Darvill, die mij dagelijks bezocht — hij had, geloof ik, overal het gerucht verspreid dat wij verloofd waren — was vertrokken, pakte ik mijn koffer, nam een som gelds en reisde naar Londen, van daar naar Parijs, later naar Genève en toen naar Grenzstadt, waar ik meende beter verborgen te zullen zijn. Ik wilde ook een anderen naam aannemen, maar dit ging niet met mijn paspoort, dus moest ik dien behouden.

„Ik zie nu wel, dat het een dwaze vlucht was, maar ik had niemand om mij te raden; daarbij verkeerde ik in dien tijd in een opgewonden, zenuwachtigen toestand, waarin men meer werktuigelijk dan beredeneerd handelt. In mijn angst voor den man, dien ik niet alleen haatte maar ook vreesde, dacht ik aan niets dan zoo spoedig mogelijk uit zijn macht te geraken. Hoe hij ontdekt heeft waar ik mij bevond, weet ik niet, maar wel herinner ik mij de ontzetting die zich van mij meester maakte, toen ik zijn brief ontving. Voor de eerste maal doelde Darvill op hetgeen hij ons huwelijk noemde. Hij schreef geen bijzonderheden, maar het was toch duidelijk genoeg voor mij om te begrijpen wat hij bedoelde. Terstond herinnerde ik mij de verhalen, die ik wel eens had gehoord van Schotsche huwelijken: hoe weinig formaliteiten er noodig zijn om volgens de wetten aldaar te trouwen. Ik twijfelde geen oogenblik, of ik was de wettige vrouw van den man, dien ik verafschuwde. Ik begreep nu alles. Ofschoon het huwelijk volkomen wettig was, gevoelde hij toch eenige schaamte over zijn onverantwoordelijke handelwijze, en had hij mijn liefde kunnen winnen, dan zouden wij op de gewone wijze openlijk zijn verbonden, en het andere huwelijk zou niets dan een grap zijn gebleven. Maar van het oogenblik dat hij ontdekte, dat ik hem genoeg haatte om hem te ontvluchten, vond hij het zaak mij te overtuigen, dat geen vluchten mogelijk was, maar ik zijn wettige vrouw was, en dat hij plan had zijn rechten te doen gelden.

„Dit was in hoofdzaak wat zijn brief inhield; wat er meer in stond weet ik niet, maar ik geloof, dat er zich geld in bevond om mijn terugreis te kunnen betalen.

„Hetgeen nu volgde weet gij, mijnheer Lindley; gij reddet mij het leven en dat zal ik nooit vergeten. Wat er van dien brief is geworden, weet ik niet. Hij is misschien in de eerste verwarring verloren geraakt, ten minste ik zag hem nooit weder. Ik heb er ook nooit naar gevraagd, want mijn verleden was voor mij als uitgewischt. Ik gevoelde mij weder vrij en gelukkig, totdat heden-avond alles veranderd is. De man, die mij steeds vervolgde is hier en beweert rechten op mij te hebben, en die mijnheer Vulpian, een rechtsgeleerde, zegt dat aan de echtheid van mijn huwelijk niet kan worden getwijfeld".

„Maar", zeide ik, „zelfs in Schotland moeten beide partijen hun toestemming geven en gij waart overtuigd, dat hetgeen voorviel geen ernst was"

(Wordt vervolgd.)

Zinspelende op de bekende preutschheid der engelsche dames, merkte een Engelsch blad gekscherend op: „De wakkere kapiteinsvrouw mag worden gelukgewenscht niet slechts wegens het verkregen „pijngeld", maar ook om haar moed, om te overstaan van het volk te erkennen, dat zij beenen bezit. De Spaansche hidalgo, die zijne koningin van een verschrikkelijken vuurdood redde, doordien hij haar aangreep en over den grond rolde, totdat de vlammen waren verstikt, werd door een ouden kamerheer streng berispt, wijl hij zich verstout had de handen aan het lichaam van H. M. de Koningin van Castilië en Aragondië te slaan. Op zijn schuchtere verontschuldiging, dat de beenen van H, M brandden, kreeg hij het strenge antwoord: „De koningin van Spanje heeft geene beenen, mijnheer". — Het vetvlek-proces heeft nu duidelijk en klaar bewezen, dat een vrouw van een kapitein der armee beenen heeft en dat zij zich hierover niet eens schaamt!

Uit Oostenrijk. — Een droevig ongeluk is te Podol bij Praag gebeurd. Aldaar werd een onder leiding van den Dusseldorfschen ingenieur Julius Diesz opgestelde ijzeren overspanning, bestemd voor de overbrugging der Wien, aan een belastingproef onderworpen. Bij deze beproeving stortte de ijzeren constructie in; de ingenieur en een werkman, die zich — weinig voorzichtig — onder 't gevaarte bevonden, werden hierbij gedood.

Gruwelijke ontdekking.

Te Lemberg is men, naar aan een Duitsch blad gemeld wordt, eene geheele bende „engel-maaksters" op het spoor gekomen. De politie vond ten huize eener vrouw twee en bij eene andere drie lijkjes van zuigelingen, die door de ouders aan de zorgen (!) der onmenschen waren toevertrouwd. De gerechtelijke lijkschouwing bracht aan het licht dat men de ongelukkige wezens van honger had laten omkomen. Een zuigeling, die niet spoedig bezweek, werd aan de barre koude blootgesteld. Vijf vrouwen zijn reeds gearresteerd.

Uit Rusland. — Op den linkeroever der Tobol in het gebied van Turgai is op zoo snelle wijze een Russische stad verrezen, dat men zich bijna in Amerika denken zou. Voor tien jaren was een eenzame grenspaal het eenig teeken, dat daar wel eens een mensch vertoefd had, thans wonen er 30000 personen. Uit allerlei streken zijn zij er heengestroomd, de meesten met zeer weinig have of middelen. Met een flinkheid als in Rusland (en ook elders) zeldzaam voorkomt is daar in den letterlijken zin des woords de hand aan den ploeg geslagen en heden draagt de grond er overvloedige vruchten. Het schijnt een uitnemend vruchtbaar plekje te wezen en eene flinke stad is gebouwd, waar men steenen huizen, kerken, scholen en tal van winkels aantreft. Het districtsbestuur, de rechtbank en het postkantoor wordt dezer dagen uit Troitzki in het gouvernement Orenburg naar Krustanai, zoo heet de nieuwe stad, overgebracht en tot aansluiting aan het Russisch telegraafnet zijn bereids orders gegeven. Een levendige handel ontwikkelt zich, zoodat tegenover de kwijning der laatste jaren, die elders in het groote rijk veelvuldig heerscht, hier niet slechts van ontluikende welvaart maar van welgeslaagde en welgevestigde ondernemingen mag gesproken worden.

Uit Spanje — Toen de koningin-regentes van Spanje Donderdag der vorige week een wandelritje maakte, bleef, op het Columbusplein de zeventigjarige dagloonster Geertruid Barcuena voor haar rijtuig staan, ten einde haar een verzoekschrift te overhandigen. De vier paarden van het koninklijk rijtuig werden echter eensklaps schichtig, overreden de vrouw en vertraden de ongelukkige oude met hun hoeven op akelige wijze. Dadelijk stapte de koningin uit, gevolgd door haar kamerheer en den toevallig voorbijkomenden gouverneur van Madrid, de gekwetste op de kussens van het hofrijtuig en liet haar naar een hospitaal in de nabijheid overbrengen.

Een uur later bracht de vorstin de zwaargekwetste, wier toestand zeer zorgwekkend is, een bezoek en overhandigde haar een som van duizend gulden als voorloopige schadeloosstelling.

Op groote schaal gewerkt.

Uit Italië. — De markiezin Oldoini, weduwe van graaf Veraris, die gewoonlijk in Parijs leeft, vond, toen zij Zondag haar geboorteplaats Spezia bezocht, haar drie paleizen geheel leeg geplunderd; alle meubels, voorwerpen van waarde en kunststukken waren gestolen. Het verlies bedraagt meer dan twaalf tonnen gouds. Vooral wordt het verdwijnen betreurd van hoogst gewichtige historische documenten, waaronder zich eigenhandige brieven van Keizer Willem I, Napoleon III, Victor Emanuel, Koningin Victoria van Engeland, Paus Pius IX, Moltke en andere hooggeplaatste en beroemde personen bevonden.

De politie heeft dadelijk een zeer scherp onderzoek ingesteld om de daders van den ongehoorden diefstal te ontdekken. Al de dienstboden der markiezin, die zich te Spezia bevonden, ondergingen een verhoor en zij staan onder voortdurend toezicht der politie.

Uit Amerika. — Te Louisville, in Kentucky, heeft een zonderling huwelijk plaats gehad. Een ter dood veroordeelde trad in de gevangenis in den echt. De getuigen waren insgelijks ter dood veroordeelden. Zij waren allen in een nieuw pak gestoken. Het is namelijk in de Vereenigde Staten de gewoonte, een ter dood veroordeelde op den dag zijner terechtstelling een nieuw pak te geven. Met het oog op de genoemde huwelijksvoltrekking, waren de pakken thans een paar dagen vroeger verstrekt.

— Naar gemeld wordt, zijn in de Vereenigde Staten 3000 millioen postzegels van 15 verschillende soorten gemaakt, welke reproductiën bevatten van schilderijen en gravures betreffende Columbus. De ontdekker land ziende, of met ketenen beladen, Koningin Isabella hare juweelen verpandende enz. moeten zeer fraai zijn voorgesteld. Deze postzegels zullen alleen gedurende 1893, het tentoonstellingsjaar, geldig zijn.

Een spiritisten-geschiedenis.

In Missouri, Amerika, verloor een man zijn vrouw door den dood. Hij huldigde echter de leer der spiritisten, en door een medium bleef hij omgang houden met de overledene. Wekelijks bracht het medium hem de wenschen zijner vrouw over. Eens verlangde deze geld voor witte en gele kleeren, natuurlijk van de fijnste stof; dan moest zij geld hebben voor een paar gouden vleugelen, die nog al vrij hoog in prijs waren. Ook kostte het verstellen der engelenkleeren en het repareeren der gouden vleugeltjes den man een flink stuk geld. De echtgenoot had zijn ega reeds herhaaldelijk door het medium laten zeggen, dat zij wat zuiniger moest zijn. Eindelijk verloor de goede man echter zijn geduld en ook de bloedverwanten kwamen tusschenbeide, toen zij vernamen, dat het medium reeds 3 à 4000 dollars had gehad. Zij onderzochten waar dat geld was gebleven, en ondekten, dat alles op naam van het medium bij de bank was gedeponeerd.

De bedrogen man is van zijn spiritisme genezen.

— Als de mama's bij de Indianen in Amerika even van den kinderlast willen ontslagen zijn, gebruiken zij de boomen als natuurlijke kapstokken om er hun lievelingen aan te hangen. Zij hebben dan tijd voor een kleine versnapering, terwijl de mannen op jacht zijn.

De kleine Indiaantjes, toekomstige fiere krijgers op 't „oorlogspad", heffen een geschreeuw als een oordeel aan, maar dit hindert geen sterveling in de open lucht en 't is meteen goed voor de longen.

Politiek Nieuws.

Nederland.

— Het reces van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal vermoedelijk tot 7 Februari a. s. duren.

— Een militair, die met verlof te Sappemeer was, ventte aldaar in burgerkleederen met socialistische brochures en geschriften en gedroeg zich zeer onbetamelijk tegenover de aldaar aanwezige huzaren. Hij is naar zijn garnizoen getransporteerd.

— Uit Winschoten meldt men: Het blijft hier alles rustig en dit zal nog bevorderd worden door eene poging tot werkverschaffing, waartoe eenige heeren zich hebben vereenigd, die eene oproeping om hulp en medewerking hebben geplaatst.

Treurig zijn echter de steeds toenemende blijken van demoralisatie in de mindere klassen, vooral ook onder de jeugd, zoodat schoolgaande kinderen reeds worden lastig gevallen en bedreigd door knapen, die langs den weg slenteren, en zelfs kinderen uit de bewaarschool zijn aangesproken om centen en bedreigd. De gruwelijkste bedreigingen liggen in den mond der volksjeugd bestorven.

België.

— Te Gheel in België zijn op een binnenvaartuig 7 personen door cholera aangetast en 5 overleden Althans zoo meldt do „Opinion."

— Zaterdag heeft de minister-president Beernaert in de Kamer medegedeeld, dat ware hij niet door een sterfgeval in zijne familie in zijne werkzaamheden gestoord geweest, de voorstellen betreffende de grondwetsherziening reeds zouden zijn ingediend. De indiening zal evenwel plaats hebben vóór het einde dezer maand, zoodat de commissies van XXI uit de Kamer en uit den Senaat gedurende het reces die voorstellen in behandeling nemen en daarover haar rapport in gereedheid brengen kunnen. De minister gaf intusschen den wensch te kennen, dat de vier nog te behandelen begrootingen zouden worden afgedaan, alvorens de grondwetsherziening in behandeling te nemen.

— De gedelegeerden op het Socialistisch Congres hebben een besluit aangenomen, houdende dat er tot eene algemeene werkstaking zal worden overgegaan in het geval de regeering weigert het algemeen stemrecht toe te staan. Het bleek de bedoeling te zijn der gedelegeerden, liever hunnen steun te geven aan eene revolutionaire dan aan eene vreedzame beweging.

Engeland.

— Zaterdag avond werd er eene poging gedaan om het bureau van den minister voor Ierland, den heer Morley, die zich thans te Dublin bevindt, in de lucht te doen vliegen. Onder een der vensters had eene dynamiet-ontploffing plaats, door welke een agent gedood werd en al de glasruiten in den omtrek werden verbrijzeld.

— Op de plaats der ontploffing vóór het bureau der geheime politie in de nabijheid van „Dublin Castle," vond de politie in een in het trottoir geslagen gat eenen man, zwaar verminkt, nog ademhalend, doch weldra overleden zonder bij kennis te zijn gekomen, welke man bleek te zijn de „detective" Sinnot. De ontploffing schijnt in opwaartsche richting te hebben plaats gehad, hetgeen verklaart, hoe er slechts één slachtoffer viel. De overheid te Dublin gelooft dat er dynamiet gebruikt is. De ontploffing zou gericht zijn geweest tegen het kasteel, uit wraak omdat de minister voor Ierland, Morley, geweigerd heeft de personen, die zich wegens dynamietaanslagen in de gevangenis bevinden, in vrijheid te stellen. De „Anti-homerule" pers tracht uit dezen aanslag politieke munt tegen de regeering te slaan.

Uit Odessa wordt gemeld dat aldaar Zaterdag 300 joden naar Londen scheep zijn gegaan; de jodenemigratie naar Engeland neemt steeds toe.

Frankrijk.

— De „Agence Havas" spreekt ten stelligste de mededeeling van den „Gaulois" tegen, dat mevrouw Carnot 200,000 frs. uit de Panama-fondsen zou hebben ontvangen voor weldadige doeleinden.

Pasteur.

Van gisteren, Dinsdag, wordt uit Parijs geseind:

Heden ochtend te elf uren had in de groote zaal der „Sorbonne" de plechtige viering plaats van den 70sten verjaardag van Pasteur, in tegenwoordigheid van den President der republiek, van de ministers en voorzitters van Kamer en Senaat, de leden van het corps diplomatique, onder wie de Nederlandsche gezant de heer De Stuers, de onsterfelijken en hunne groen bepalmde rokken, de afgevaardigden der buitenlandsche universiteiten en wetenschappelijke lichamen, en honderden studenten en belangstellenden toeschouwers. Geleid aan de hand van President Carnot kwam de jarige binnen, begroet door de tonen der muziek en het handgeklap der vergaderden, allen samengekomen om in Pasteur de wetenschap te huldigen en in haar dat Frankrijk, dat, zeker van de liefde zijner groote mannen, op zoo heerlijke wijze allen weet te beloonen die het Vaderland dienen en zijnen glorierijken naam eer aandoen.

Eerst sprak de minister van onderwijs, Dupuy, toen d'Abadie, de oud voorzitter der Academie van wetenschappen; vervolgens Bertrand,uit naam van't Instituut en een der gevierden grijsaard toereepende: Gij zijt niet alleen een groot en beroemd geleerde, ge zijt een groot man! Nog velen spraken daarna: de groote Lister, zijne Fransche rede lezende met een sterk Engelsch accent, Soutan uit naam van den Parijschen gemeenteraad, zich verheugende dat op den weg, welken thans alle geleerden volgen, de eerste stap is gezet door eenen Franschman in een Parijsch laboratorium, en eindelijk ook de afgevaardigde van Pasteur's geboorteplaats, het kleine Dole in de Jura, die den beroemden geleerde niets anders kwam brengen dan een groet zijner landgenooten en eene photographische afbeelding van Pasteur's geboorteakte en van zijn geboortehuis.

Vooral dit was een aandoenlijk oogenblik. Pasteur zat te snikken, het gelaat in zijn zakdoek verborgen. Van de buitenlandsche gedelegeerden werden die van St. Petersburg stormachtig toegejuicht. Zij en Pasteur omhelsden elkander. Zelf te aangedaan om een woord te kunnen spreken, liet hij deze taak over aan zijnen zoon, die de rede welke de vader had willen zeggen met krachtige stem overbracht tot de vergadering, welke herhaaldelijk luide de schoone gedachten er van toejuichte.

— Drie nieuwe gevallen van cholera zijn te Duinkerken voorgekomen, en vier personen zijn aan die ziekte bezweken.

Oostenrijk.

— Een provinciaal blad beweert, dat door het ministerie van eerodienst 4 millioen gulden onttrokken zou zijn aan de fondsen, bestemd voor den katholieken eerodienst. Dit schandaal zou plaats gehad hebben onder het beheer van den overleden minister Trefort. De tegenwoordige minister was bekend met die onregeldheden, maar uit achting voor zijn overleden voorganger, zou hij een schandaal hebben willen voorkomen.

Italië

— De ministerraad vergaderde heden. Gisteren werd de bankqaestie behandeld. Verscheidene wijzigingen in het ontwerp zouden aan het oordeel der Kamers onderworpen worden met het doel de mobilisatie van het kapitaal in portefeuille te vergemakkelijken en een herhaling van misbruiken, welke vroeger plaats hadden, te voorkomen.

— Voor het jubilé van den paus is door eene Fransche deputatie 500,000 frs. te Rome gebracht.

Rumenië.

— Uit Bucharest wordt aan de „Frankf. Zeit." geschreven, dat er in zekere kringen gestookt wordt tegen de kroonprinses die uit Engeland zal komen. De oude betrekking tusschen prins Ferdinand en Helène Vacaresco wordt besproken en de briefschrijver zegt, dat de voormalige hofdame van Carmen Sylva, met de vertaling in het Engelsch van de „Liederen uit het Dembowitza-dal" niets anders beoogd heeft dan propaganda te maken voor zichzelve. De „Adevarul", een antidynastisch blad, dat in betrekking heet te staan tot de Vacaresco's, spreekt ook reeds van eene vijandelijke verhouding tusschen Carmen Sylva en de toekomstige koningin. De briefschrijver der *Frankf. Ztg.* spreekt dit evenwel tegen, en tevens eene andere bewering van genoemd blad, volgens hetwelk het schenken van een diadeem aan de kroonprinses door eenige dames uit Bucharest eene bijzondere beteekenis zou gehad hebben.

Inderdaad geschiedde de voorbereiding van dit plan, volgens den briefschrijver, op zulk eene wijze, dat velen te recht daaraan aanstoot namen en het beleedigend achtten voor Carmen Sylva. Daarom is dan ook, op verzoek van prinses Mario zelve, het geschenk veranderd in geld, dat door haar voor een liefdadig doel zal worden besteed.

Amerika.

— Volgens berichten uit Washington is het waarschijnlijk, dat het congres de voorstellen van de commissie uit het congres betreffende de landverhuizers zal aannemen.

Diensvolgens zouden in de voornaamste buitenlandsche havens quarantaine-stations worden gevestigd, waar de landverhuizers zeven dagen zouden moeten blijven, alvorens zich te mogen inschepen. Verder zoude een attest worden vereischt van twee Amerikaansche dokters, verklarende dat de schepeling gezond is. Kleederen en verdere bagage zouden gedesinfecteerd worden. Ten slotte zou de president der V. S. altoos nog het recht hebben, om alle landverhuizing onmiddellijk te schorsen.

— Uit het jaarlijksch verslag van den minister van binnenlandsche zaken der Ver. Stat. blijkt, dat de verschillende Indiaansche stammen zich meer en meer bij de republiek aansluiten, en dat vele Indianen burgers der V. S. worden. Er zijn nu reeds 19,739 Indiaansche kinderen, of 13 pCt. meer dan verleden jaar.

Ten gevolge van onderhandelingen met 14 Indiaansche stammen zijn er in de laatste 4 jaren 26,000,000 acres land verkregen. Over 10.000.000 acres worden thans nog besprekingen gevoerd. Er zijn onder Harrison's bewind 398,129 brieven uitgereikt aan pachters, voor het in gebruik nemen van landerijen.

In de 4 jaren, die Harrison's bestuur voorafgingen, werden er maar 162,754 zulke brieven uitgereikt. Er zijn dan ook in de laatste 4 jaren niet minder dan 37,659,840 acres land in gebruik genomen. De regeering, die weet wat grooten invloed bosschen op den geregelden wateraanvoer en de vochtigheid van den bodem hebben, heeft 6 bosschen, die een oppervlakte beslaan van 3,252,260 acres, als reserve aangewezen en daardoor voor uitroeien behoed.

Limburgsch Nieuws.

MECHELEN-WITTEM, 25 Dec. Men meldt ons:

— In den afgeloopen nacht omstreeks half twee uur werd door J. van den Berg alhier waargenomen te zijnen huize een verdacht geruisch en bemerkte hij, dat het plafond verbrokkelde, wat hem deed denken aan brand, welk vermoeden waarheid werd bevonden. Want reeds stond het bovengedeelte van het huis in vlammen. Nu spoedde hij zich om zijne 75-jarige zuster Maria Anna Van den Berg, die met de bejaarde gebroeders het huis bewoonde, te wekken, maar bij het openen van het slaapvertrek zijner zuster zag hij alles in vuur en vond hij daarop het lijk zijner zuster bijna geheel verkoold. De brand werd door de bewoners gebluscht en alleen het dak en de bovenverdieping is vernield. De schade wordt geraamd op fl 600 en alles is verzekerd bij de A. G. te Brussel.

SWEIKHUIZEN, (Schinnen), 28 Dec. De majoor der rijksveldwacht uit Geleen is de daders op het spoor der onlangs gepleegde zware mishandeling op den landbouwer B. alhier. Moge het dien ijverigen beambte gelukken, dit feit tot klaarheid te brengen, opdat de schuldigen hun welverdiende straf niet ontgaan.

SCHIMMERT, 27 Dec. Naar een telegram uit 's Hage ons Zaterdag-namiddag meldde, legde de heer Heynen van alhier, hoofd der Augustijnenschool te Maastricht, van Dinsdag tot Zaterdag met goed gevolg theoretisch en practisch examen af voor middelbaar onderwijs in natuurkunde, scheikunde en cosmographie te Leiden. Amsterdam en Den Haag. De heer Heynen maakt inderdaad furore. Het aantal door hem afgelegde examens zal wel 't dozijn reeds overtreffen. En steeds slaagde hij met schitterend succes.

AMBY, 28 Dec. Omtrent den alhier gepleegden diefstal verneemt men nog het volgende:

Men houdt het er bijna algemeen voor, dat de dieven geen onbekenden zijn, want het zou al heel toevallig wezen, dat ze zoo goed op de hoogte waren met den dag, waarop het bewuste varken geslacht, en de plaats, waar het 's avonds gebrogen was. En of ze de brutaliteit ver gedreven hebben? Na zich door het luchtgat toegang tot den kelder verschaft te hebben, hebben zij het geslachte varken eerst in meerdere stukken moeten verdeelen, om het buiten den kelder te kunnen krijgen. En dat ze niet alleen varkensvleesch maar ook andere zaken konden gebruiken, blijkt uit de omstandigheid, dat zij ook nog vier Goudsche kazen, een pot boter, ettelijke wittebrooden en een roggebrood meegenomen hebben, het al ter waarde van pl. m. 100 gulden. Naar het schijnt hebben de schelmen zich door den achter het huis gelegen tuin, in de richting van Amby, verwijderd: men heeft daar tenminste meerdere indrukken van den voet bespeurd, tot heden het eenige, wat men van het gestolen heeft. Het door de marechaussées ingesteld onderzoek heeft nog tot niets geleid. In betrekkelijk korten tijd is dit de tweede maal dat men bij den heer Ubachs den kelder met een bezoek vereert.

— Lazen we in een der vorige nummers van den „Limb. Koerier" een niet onaardig haasgeschiedenis uit S., ook alhier heeft een langoor de vorige week op een klopjacht zijn vervolgers een niet alledaagsche poets gespeeld.

De heer L. schoot een haas. Reeds had de man, die het wild voor hem droeg, langoor de bekende kunstbewerking doen ondergaan, (het zal wel niet noodig zijn, die hier bij name te noemen), toen ook een patrijs opvloog en onder het doodend lood des jagers schot neerstortte. Nu bleek, dat de patrijs slechts vleugellam was, en, hoewel gewond, nog flinks uit de voeten kon. Een wilde jacht tusschen jager en drijver aan den eenen, en de patrijs aan den anderen kant, bracht eenige oogenblikken verandering van tooneel. Eindelijk is de drijver het vermoeide veldhoen zoo dicht genaderd, dat hij er kans toe ziet, om het met den haas, dien hij in de hand draagt, te kunnen werpen. Denken en doen is het werk van een seconde. En hé! en daar vliegt langoor de patrijs achterna. Naar het schijnt verstond Cuwaert (onze haas) de kunst van apporteeren al heel slecht; hij rende tenminste de patrijs voorbij, en zou zich waarschijnlijk voorgoed uit de voeten gemaakt hebben, indien niet een paar flink gemikte schoten een eind aan zijn leven gemaakt hadden.

NOORBEEK, 27 Dec. Alhier hebben zich twee gevallen van typhus voorgedaan, waarvan één met doodelijken afloop. De tweede lijderes is herstellende.

BORN, 28 Dec. Door den rijksveldwachter Schrijnemakers alhier, is procesverbaal opgemaakt tegen een paar belhamels, die hem dezer dagen in den avond onverhoeds aanvielen en mishandelden.

OUD-VROENHOVEN, 28 Dec. — Onze parochie verloor door den dood haar beminden herder, den Weleerw. heer Beijs. De betreurde overledene was gedurende 20 jaar kaplaan te Maastricht.

MAASTRICHT, 25 Dec. De ijspret is hier reeds druk begonnen; de kleine kommen naast de banen der IJsclub buiten de Pieterspoort en andere kleinere plaatsen waren heden-middag reeds vol liefhebbers. Het bestuur der ijsclub heeft echter zijne banen wijselijk nog niet geopend, daar het ijs, ofschoon het draagt, nog te zwak is. Het is meer voornemens ook dezen winter, evenals het vorige jaar een schitterend avond feest te geven.

— De diphtheritis wil hier nog maar volstrekt niet wijken. Ook hebben zich weer twee gevallen onder volwassenen voorgedaan, terwijl nog een groot aantal kinderen in het gasthuis liggen. Eenige herstellen, bij de jongeren is dit evenwel eene zeldzaamheid. In het naburige St. Pieter is de ziekte ook overgebracht en heeft men verscheidene gevallen van dyphtheritis, en in de afgeloopen week twee met doodelijken afloop te betreuren. De ziekte is, naar men verneemt, daar overgebracht door eenige alhier schoolgaande kinderen.

MAASTRICHT, 27 Dec. Gisteren-avond hadden de talrijke leden der Kath. Heerenvereeniging met hunne dames het genoegen als spreker in hun midden te zien optreden den Zeereerw. Zeergel. Pater Ermann, professor, te Katwijk. Het moderne Theater was het onderwerp, dat de begaafde spreker dien avond behandelde. Meer dan twee uren hield de talentvolle redenaar zijn talrijk auditorium op boeiende wijze bezig, met ademlooze stilte en met ingespannen aandacht werden zijne woorden opgevangen.

Gaarne hadden wij een volledig relaas over deze belangrijke lezing gegeven, doch gevolg gevende aan het uitdrukkelijk verlangen van den Zeereerw Pater, om wegens bepaalde redenen niet in détails over het verhandelde te treden, moeten wij tot ons leedwezen ons bepalen tot de eenvoudige mededeeling van de strekking zijner schoone lezing.

Door tal van aanhalingen van blij- en treurspelen, met hunne gemeene en verfoeielijke intrigues toont de gewijde redenaar ten duidelijkste aan, dat helaas! het moderne theater met zijne onzedige drama's en andere goddelooze en zedenbedervende vertooningen, in niet geringe mate het zaad gezaaid heeft, waarvan thans de treurige vruchten geplukt worden. De hedendaagsche schouwburg heeft dapper medegewerkt aan het zeden bederf van onzen tijd.

De moderne schouwburg is inderdaad eene geweldige macht. De betoovering der kunsten werkt op het tooneel met vereenigde kracht en brengt de ziel in de wereld der phantasie. Duizenden verkrijgen hunne verkeerde levensbeschouwingen van het tooneel; zij leeren er niets dan zinnelijkheid.

Men heeft zich van 't moderne tooneel bediend om aan de dierbaarste goederen der menschheid den oorlog te verklaren, om den godsdienst te ondermijnen, om op het Geloof te smalen, om de Kerk, de meest verheven weldoenster van het menschelijk geslacht, te belasteren en verdacht te maken. Op cynische wijze worden de edelste gevoelens des harten belachelijk voorgesteld. De schouwburg is eene leerschool der onzedelijkheid geworden. Vele jaren geleden stond boven een Duitschen schouwburg te lezen: *„Mores corriguntur"* — hier worden de zeden verbeterd. Nu zouden de meeste schouwburgen met meer recht en waarheid het opschrift kunnen dragen: *„Mores corrumpuntur"* — hier worden de zeden bedorven, want allerlei slag van ondeugden en misdaden wordt er, als het ware, vergoelijkt. Op het hedendaagsche theater wordt het ongeloof en het kwaad populair gemaakt; daar wordt de beker met vergift aangeboden en duizenden laven zich aan zijn inhoud. Alle preken op de kansels eener stad kunnen het onheil niet goed maken, wat een slecht, onzedig tooneelstuk teweegbrengt.

Indien wij dit alles nagaan, moeten we ons de vraag stellen: „Is het niet ongelooflijk, dat, waar van overheidswege zoo overdreven angstvallig wordt gezorgd, voor de hygiëne, voor de gezondheid van 't lichaam, voor het wegnemen van miasmen en het dooden van bacteriën, baccillen en wat dies meer zij, dat daar niets, hoegenaamd niets wordt gedaan om 't tooneelmoeras, waaruit zooveel gevaarlijke gassen en dampen opstijgen, die ziel en lichaam vergiftigen, te dempen?

Hebben de hoofden der gemeenten, aan wie toch ook is opgedragen voor de reinheid der openbare zeden, voor de hygiëne der ziel zorg te dragen, wel een juiste opvatting van hun plicht, door het bij een vaderlijke vermaning te laten en verder hun handen in onschuld te wasschen?"

Aangenaam was het ons uit den mond van den talentvollen spreker een woord van welgemeende hulde te hooren brengen aan het cordaat gedrag van den Burgemeester dezer stad, die gladweg zijne toestemming weigerde tot opvoering van het zedelooze stuk „Niniche," in Februari dezes jaars.

Aan het einde der schoone en belangrijke lezing van den zeereerw. Pater Ermann, sprak de geachte president der societeit, de heer Ern Hollman, een hartelijk woord van hulde en dank voor den genotvollen avond, aan de leden verschaft. Hij betreurde het ten zeerste, dat niet geheel Maastricht die lezing had kunnen bijwonen. Wat de leden van de St. Servatius-societeit betreft kon hij gerust de verzekering geven, dat na deze lezing gehoord te hebben, geen enkele hunner nog een voet in de moderne theaters zoude zetten.

— Alhier is gevankelijk binnengebracht J. E. Strougmeijer, slotenmaker, geboren te Hombourg (België), verdacht van kerkdiefstal te Vaals.

MAASTRICHT, 27 Dec. Eene geachte, talrijke familie alhier is in rouw gedompeld door het plotseling overlijden van mevrouw Jeanne Dufrasne-Polis. In den jeugdigen leeftijd van 39 jaren werd zij aan haren echtgenoot, kinderen en aanverwanten ontrukt, die in haar eene liefderijke gade, zorgzame moeder en hartelijk familielid verliezen. De deelneming is dan ook algemeen.

— Het aantal opgekomen kiezers (780) ter verkiezing van een lid voor den gemeenteraad toont aan dat er, zooal geene hevige, dan toch strijd was. Er werd echter waardig gestreden en de kiezers bleven ditmaal verschoond van een verkiezingsproza, dat bij vorige verkiezingen niet altijd een verkwikkend was om te lezen. Moge het steeds zoo blijven.

— „Vrede op aarde" schijnt ook de leus hier ter stede ter gelegenheid van het Kerstfeest te zijn geweest. Deze dagen zijn althans hier zeer kalm voorbijgegaan, zoodat de politie nergens noodig had wanorde te keeren. Voorwaar een goedverschijnsel.

— Zaterdagavond is door Dr. Fouquet in de vereeniging „Volksgezondheid" eene lezing gehouden over de bacteriologie en wel over de diptheritis- en cholerabaccil. De spreker was zijn onderwerp volkomen meester en zeer goed, ook voor den oningewijde, te verstaan. Jammer dat het publiek niet talrijk was; de zorg door Dr. Fouquet aan de lezing besteed had een grooter publiek moge doen verwachten.

ROERMOND, 26 Dec. Heden-avond hield de katholieke kiesvereeniging alhier hare jaarlijksche algemeene vergadering in het lokaal der Burgersociëteit. De vergadering was druk bezocht, zoowel van kiezers uit de stad als van buiten.

Aan de bestuurstafel: de heeren Schreurs, voorzitter, Drehmans, secretaris, Smeets en Hendriks, benevens de edelmogende heer Jonkheer Mr. Ruys van Beerenbroek, afgevaardigde van Roermond voor de tweede kamer. De voorzitter opent de vergadering en laat door den secretaris de notulen der vorige vergadering voorlezen, die onveranderd worden goedgekeurd. Tot het nazien der rekening en verantwoording van den penningmeester worden door den voorzitter benoemd de heeren van den Broek en Scheen, die zich onmiddellijk met dit werk gaan bezighouden en alles in orde bevinden. De ontvangsten hadden bedragen f 179.61 en de uitgaven f 169,61, zoodat het batig saldo f 10.— is. Door den voorzitter wordt medegedeeld, dat het bestuur moet worden aangevuld met nieuwe leden.

Te dien einde stelt hij voor eerst het reglement te herzien om daardoor ook niet-kiezers en vooral jonge krachten als leden van het bestuur te kunnen doen opnemen. Er zal dus eene reglements-wijziging worden ontworpen en in een volgende vergadering, die binnen één maand zal plaats hebben, zal dan dit nieuwe reglement worden behandeld en na aanneming daarvan, het tegenwoordige bestuur aftreden en een geheel nieuw bestuur worden gekozen. Tevens zullen uitnoodigingen worden gezonden aan verschillende personen tot bijwoning dier vergadering en aansluiting bij de katholieke kiesvereeniging. Door opstaan en zitten-blijven wordt over dit voorstel gestemd en met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens werd er een collecte gehouden tot ondersteuning der kas van de vereeniging, welke collecte f 117.40 opbracht.

De heer Ruys, alsnu van den voorzitter het woord erlangende, hield ongeveer de volgende rede: Mijne heeren. Toen ik het voorrecht had in uwe vergadering van 17 Juli het woord tot U te richten om mijn politiek programma te ontwikkelen, sprak ik de hoop uit, dat, indien ik door U tot uw afgevaardigde zoude worden gekozen, ik nog nader in uw midden zou verschijnen, teneinde de toen slechts terloops aangeroerde punten nader met U te bespreken. In overleg met uw bestuur heb ik deze vergadering daarvoor gekozen en zal ik thans alléén spreken over de brandende kwestie van den dag, n. l. de aanhangige kieswet. De grondwet van 1848 kende het kiesrecht toe aan alle meerderjarige mannelijke ingezetenen, Nederlanders zijnde, die in het volle genot hunner burger- en burgerschapsrechten waren en een bedrag in 's rijks directe belasting betaalden van f 20.— of meer voor de tweede kamer en de provinciale staten en van minstens f 10.— voor de gemeenteraden.

Bij de herziening der grondwet in 1887 werd bepaald, dat kiezers zouden zijn, zij die meerderjarig en Nederlander zijn, het volle genot over het beheer van hun vermogen hebben en de noodige kenteekenen van zelfstandigheid en maatschappelijken welstand bezitten, door de wet te bepalen. De additioneele artikelen bepaalden, dat die kenteekenen van maatschappelijken welstand zouden zijn eene betaling in 's rijks directe belastingen, doch lager dan vroeger. Hierdoor kwam het kiezerscorps van 120-duizend op 300-duizend. Reeds toen werd door de tegenstanders van het grondwetsartikel erop gewezen, dat het tot algemeen kiesrecht zoude voeren, doch dit werd toen door de regeering bestreden. Met name minister Heemskerk verzette er zich met hand en tand tegen en zeide niets van algemeen kiesrecht te willen weten, daar dit in de staten waar het bestond geen gunstige resultaten had opgeleverd. In New-York had het algemeen kiesrecht mannen aan het bewind gebracht, die de gemeentekas bestalen en in Chicago was het resultaat van dat kiesrecht eene bende dynamieteurs geweest.

Niettegenstaande de waarschuwingen, toen door de tegenstanders gedaan en de uitdrukkelijke verklaringen der regeering, ziet men thans reeds, bij de eerste poging tot definitieve regeling van het kiesrecht een voorstel, dat zoo goed als algemeen kiesrecht geeft en dat het kiezerscorps van 300 tot 800-duizend kiezers opvoert. Dat de nieuwe kieswet aan het getal kiezers eene uitbreiding zoude geven, ligt voor de hand, doch de vraag is of de thans voorgestelde uitbreiding noodzakelijk is, of ze gewenscht en voorzichtig is? Ja, zegt de regeering. De grondwet zegt, dat kiezers zijn allen die meerderjarig en Nederlander zijn en die de noodige geschiktheid en maatschappelijken welstand genieten, dus allen, die lezen en schrijven kunnen en niet bedeeld worden. Dit laatste nu is wel een negatief, doch geen positief kenteeken en door de zienswijze der regeering te volgen, zouden allen, die thans langs de huizen loopen bedelen of met een lucifersdoosje op den hoek der straat staan, kiezer worden, terwijl een oppassend werkman, die buiten zijn schuld in den winter geen werk heeft en dus onderstand geniet, zijn kiesrecht zoude verliezen.

Het kiesrecht zoude dus in handen komen van dat soort menschen, die zelf niets in de kosten der staatshuishouding bijdragen en zij zouden dus de afgevaardigden moeten aanwijzen, die over de finantiën en de belastingen te beslissen hebben. Ook zouden diezelfde kiezers naderhand te bepalen hebben, aan wien het kiesrecht voor de gemeenteraden moet worden gegeven, want dit laat de thans voorgestelde kieswet on beslist. En dit is ook een der grieven, die de tegenstanders tegen de nieuwe kieswet aanvoeren. Men weet eigenlijk niet, wat men daarmede wil, doch het zal in elk geval, wordt de nieuwe kieswet aangenomen, niet aangaan, het kiesrecht voor de gemeenteraden te weigeren aan hen, die het bezitten voor de Tweede Kamer.

Of het algemeen kiesrecht gewenscht is, meen ik eveneens ontkennend te moeten beantwoorden. Men beroept zich op Engeland, waar 64 pCt. der mannelijke bevolking kiezer is, Frankrijk, dat 87 pCt. kiezers heeft, Duitschland 90 pCt. en Zwitserland zelfs 92 pCt., terwijl Nederland door de voorgestelde regeling 74 pCt. kiezers zoude hebben. Men vergete echter niet, dat in al die landen de oppermachtige invloed van het wetgevend lichaam wordt gecontrebalanceerd door andere machten, senaat, referendum of de uitgebreide macht der kroon. Dit alles is bij ons niet het geval, onze eerste kamer heeft geen recht van amendement of initiatief en is buitendien samengesteld door dezelfde kiezers die de 2de kamer kiezen, alleen op indirecte wijze, terwijl het gezag der kroon zich in den eersten tijd wel niet zoo krachtig zal kunnen doen gelden.

Onze Leidsche hoogleeraar in het staatsrecht, professor Buys, heeft zich eveneens tegen de onveranderde aanneming dezer kieswet verklaard in een merkwaardig artikel in „de Gids" geplaatst. Spreker geeft een citaat van dit artikel en is het met professor Buys geheel eens. Ook professor de Lavalaye heeft geschreven, dat het parlementaire regeerstelsel slechter wordt naar gelang het kiesrecht meer uitgebreid wordt. Eindelijk is het ook onvoorzichtig in deze tijden het kiesrecht zoozeer te gaan uitbreiden, wat zien we niet gebeuren in Frankrijk, dat het algemeen kiesrecht heeft. Het is de advocaat Ledru-Rollin, die dit aldaar in 1848 heeft ingevoerd en in 1849 conspireerde hij-zelf reeds tegen het algemeen stemrecht. En thans zien wij in Frankrijk de treurigste gevolgen van dit kiesrecht in het bekende Panama-schandaal, in de dynamiet-mannen, in de toestanden te Carmaux en te Roubaix! Men zegt wel, dat het bij ons zoover niet zal komen, de Nederlandsche volksraad is bedaarder, bezadigder, enz. Welnu, in Limburg is dit thans nog geen vrees.

Dank zij den goeden, katholieken geest, die er heerscht, is het hier nog niet te vreezen, dat 't volk zich tot uitspattingen laat verleiden, doch in 't noorden van ons land is het geheel anders. Daar moet men reeds al het mogelijke doen om de rust te handhaven en in Amsterdam is het al evenzoo. Het zoude dus zeer onvoorzichtig zijn, thans tot invoering van algemeen stemrecht over te gaan. — Spreker leest nu nog het slot voor van het bekende „Gids"-artikel van professor Buijs en eindigt dan met een aansporing aan de leden der kath. kiesvereeniging zich trouw om het bestuur te scharen en zich, nu er nog rust is, tot den strijd voor te bereiden, want, men make zich geene illusies, die strijd zal komen en hij vinde ons dan niet onvoorbereid.

Door trouw aan de beproefde kathol. beginselen vast te houden, zal men later dien vrede kunnen genieten, dien wij juist in deze dagen ons zoo vaak hooren toeroepen: „vrede op aarde aan de menschen, *die van goeden wil zijn.*"

Een daverend applaus beloonde den spreker voor deze boeiende rede en de voorzitter bracht den heer Ruys, namens de vergadering, dank hiervoor.

— Heden had in de Vincentius-vereeniging de Kerstuitdeeling plaats aan de kinderen van behoeftige ouders, die trouw de school en den catechismus hebben bezocht.

Den kinderen uit 72 huisgezinnen werden cadeaux uitgedeeld, bestaande hoofdzakelijk in kleeren, speelgoed en versnaperingen. Tachtig kinderen werden geheel gekleed en aan 12 werd ieder een spaarbankboekje à f 2.50 uitgedeeld. De vreugde der kinderen en hunner ouders was groot en de Vincentius-vereeniging heeft met deze bedeeling weer een keer te meer bewezen, hoe nuttig en noodzakelijk die instelling is. Uit naam der armen brengen wij hier openlijk hulde en dank aan de heeren leden der vereeniging voor hunne belangelooze moeiten en zorgen en aan allen, die door hunne gaven de Vincentius-vereeniging hebben in staat gesteld deze bedeeling te houden.

— Heden was er feest bij de eerw. Broeders van het pensionaat St. Louis. Er werd een feestvoorstelling gehouden door de leerlingen van het instituut, welke voorstelling, naar wij vernemen, uitmuntend moet geslaagd zijn, tot groot genoegen der leerlingen en genoodigden.

Het spijt ons, tengevolge van de vergadering der kath. kiesvereeniging, verhinderd te zijn geweest, aan de ontvangen uitnoodiging gevolg te geven, doch wijhopen een volgenden keer niet te mankeeren.

ROERMOND, 27 Dec. Zaterdag-namiddag is de arbeider Gerard Mottet in de fabriek der firma F. Matthei alhier, met zijne linkerhand tusschen eene in beweging zijnde machine gekomen, met het gevolg dat de hand op twee plaatsen is gekneusd. De kneuzingen zijn echter niet van ernstigen aard, daar zoowals wij heden vernamen, Mottet zijn werk reeds weder heeft hervat.

— De aanhoudende vorst, ofschoon voor velen een onwelkomene gast, brengt toch ook zijne genoegens. Wie kent niet het gezonde en prettige schaatsenrijden? Vroeger was het hier ter stede slechts bij uitzondering mogelijk dat ijsvermaak te genieten, doch thans is door de goede zorgen der Roermondsche ijsclub eene flinke baan ingericht, waarop tal van schaatsenrijders op en neer glijden. Heden-avond was de baan buitendien flink geïllumineerd, hetgeen een zeer interessanten aanblik bood.

Vergadering van den gemeenteraad van Roermond

op Dinsdag, 27 December 1892, des nam. 4 uur.

Aanwezig alle leden, behalve de heeren Berger, Smeets en Hendriks, die kennis hadden gegeven verhinderd te zijn.

De navolgende zaken werden behandeld:

1. Ingekomen stukken. De gemeente-rekeningen over 1891; de gemeente-begrooting voor 1893 en het besluit van den gemeenteraad van 30 Nov. jl., waren door de Gedeputeerde Staten goedgekeurd. — Ingekomen was een verzoekschrift van verschillende bezitters van gasmotors om, indien de gasprijs verminderd wordt, nog eene extra vermindering te verkrijgen voor hunne gasmotoren. Dit verzoekschrift werd in handen gesteld der gascommissie.

2. Uitslag der aanbesteding van het ophalen van het straatvuil. Voor deze aanbesteding had het dagbestuur de stad in zes loten verdeeld en was den aannemer tevens de verplichting opgelegd, het huisvuil, dat de inwoners in bakken aan de deuren zullen zetten, mede op te halen. Uitgezonderd blijven echter: afbraak, asch, zand, scherven en hout. De zes loten zijn aangenomen voor fl 279, hetgeen door den raad werd goedgekeurd.

3. Het suppletoir kohier der hondenbelasting, zooals zulks door B. en W. is voorgesteld, wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

4. De door de heeren Stoffels, van Andel, Geelen en van Aken aangevraagde ontheffing van een gedeelte der hondenbelasting werd toegestaan.

5. Tot ambtenaren der plaatselijke belastingen, gaarders van het marktgeld werden met algemeene stemmen benoemd Jacob Weffers en J. H. van Helden.

6. Tengevolge van art. 8, 2de al. van het kon. besluit van 4 Sept. 1892, was een geneesheer belast geworden met het onderzoek van den gezondheidstoestand van uit besmette plaatsen afkomstige personen. Hiervoor moest nu de belooning worden vastgesteld welke door den raad werd bepaald op f 75. Burg. en weth. hadden dit bedrag voorgesteld in overleg met den geneesheer, die de dienst had waargenomen, Dr. P. Quaedvlieg. Wanneer men nu weet, dat deze 76 verschillende personen gedurende 5 dagen had bezocht, dan zal niemand deze belooning hoog vinden, in verband tot de verrichte werkzaamheden.

7. Het verslag van de commissie, benoemd tot uitbrenging van rapport betreffende een op te richten slachthuis, zal aan de leden worden rondgezonden en door de bladen worden bekend gemaakt.

8. Omtrent de aanvrage van C. Hendriks en consorten, tot overneming door de gemeente van den weg van het Emsel naar de bovenste Molens wordt door de 4de vaste raads-commissie rapport uitgebracht. Daar er door de eigenaars van den weg nog geen bod is gedaan, zal dit eerst worden afgewacht, en kunnen dan de aanvragers opnieuw met hun verzoek bij den raad komen.

9. De aanvraag van J. Helwegen tot afstand van de gemeente van een terrein in de voorstad Sint-Jacob zal in de volgende vergadering worden behandeld. Het rapport der 4de vaste raads-commissie over deze zaaken luidt afwijzend, op dezelfde gronden als zij dit den heer J. Ledoux weigerde. Men wenschte dit pleintje te behouden om er eventueel een plantsoen van te maken.

Anders niets aan de orde zijnde en geen der leden het woord vragende, sluit de voorzitter de vergadering.

ECHT, 27 Dec. De handel in stroo is thans levendiger dan ooit. Van alle zijden komen er dan ook aanvragen voor dit zoo hoogst noodzakelijke veevoeder. De prijzen zijn dan ook bovenmatig hoog en wordt er van 23 tot 25 gulden per 1000 KG. besteed.

— Zagen wij te vorigen jare een hevige concurrentie, tot het verkrijgen van zekeren gemeentetol, zelfs tusschen de naaste bloedverwanten, thans zijn de bordjes verhangen en bleek 't heden morgen maar al te wel, dat men dit jaar op meer en meer gebruikelijke wijze de pijpen in een zak had gestoken.

De aanpachtsom was dan ook aanmerkelijk beneden de helft van den pachtprijs te vorigen jare.

Durch Schaden wird man klug.

— De eertijds zoo drukke 2e Kerstdag, gevierd als „Boerenpatroon", heeft zijn geheele aantrekkelijkheid verloren en beantwoordt in geenen deele meer aan zijn benaming. Kenmerkte deze dag zich voorheen door zijn rumoerigheid en werd op dien dag door elk boertje, hoe klein ook, een pintje genomen, thans is dit alles voorbij en zoo wordt die dag niet meer gevierd dan elke andere Zondag. Zoo kan men evenals van zoovele andere noodzakelijke gebruiken zeggen:

„Sic transit gloria mundi."

MEIJEL, 27 Dec. Een dezer morgens, tusschen 7 en 8 uur, is alhier inbraak gepleegd bij de wed. van Dijk, terwijl deze naar de kerk was.

De dief is door een raampje binnengedrongen, waarvan hij de afsluiting heeft verbroken, en heeft, waarschijnlijk met een beitel, eene secretaire geopend en onderzocht.

Hij schijnt geld of kostbaarheden te hebben gezocht; beide waren echter op eene veilige plaats bewaard, zoodat niets wordt vermist.

NEDERWEERT. 27 Dec. Meldden wij onlangs een diefstal van geld en kostbaarheden bij eene winkelierster alhier, thans heeft een nog brutaler diefstal plaats gehad.

Zondag jl. onder de Kerstmis is ingebroken bij den arbeider Jan Linssen, op Staat alhier. De vrouw was naar de Kerstmis, terwijl de man nog te bed lag. Met een of ander voorwerp, is de deur opengebroken, want de kram van het slot was verwijderd.

Om niet te worden overvallen, heeft de dief de deur tot het slaapvertrek van den eigenaar, — het gezin bezit slechts 2 vertrekken — versperd. Op de klink was eene pen gestoken, terwijl eene tafel nog voor de deur was geschoven. Ook het venster van buiten was versperd.

Nu had de dief vrij spel. In de kast was alles het onderste boven geworpen. Bij later onderzoek is gebleken, dat de dief 180 gulden ongeveer, aan geld, een paar rokken van de vrouw en eenige bedlakens heeft meegenomen.

Toen de eigenaar omstreeks 5 uren het slaapvertrek wilde verlaten, — de Kerstmis begon reeds om 4 uur — vond hij de deur dicht. Met geweld echter liep hij toch de deur open, en kwam toen tot de droevige ontdekking, dat hij bestolen was. Het geld, afkomstig van eene erfenis werd door het gezin, dat overigens met hard werken zijn brood moet winnen, als een appeltje voor den dorst bewaard.

De man heeft van alles niets gehoord

Onmiddellijk werd bij de politie aangifte gedaan. Deze heeft wel reeds bij een paar personen huiszoeking gedaan, doch zonder gevolg. Hat goud van de vrouw, in eene lade van de kast, is niet meegenomen. Het is te hopen, dat de politie den dader ditmaal op het spoor kome. Wellicht is het geen onbekende geweest; wie zou anders zooveel geld in zulk een huisje hebben gaan zoeken? De lui zullen onderhand bang gaan worden.

STRAMPROY, 26 Dec. Heden zijn alhier de machines aangekomen voor de nieuwe boterfabriek, welke nu spoedig in werking zal treden.

De machines zijn afkomstig uit de gunstig bekende fabriek van den heer Melotte (Luik.)

Wij wenschen den ondernemers een flink succes toe.

TUNGELROY-WEERT, 26 Dec. De besmettelijke ziekte „typhus", welke hier heerscht, heeft onder de kinderen twee slachtoffers geëischt. Het verwondert de inwoners alhier, dat de school niet wordt gesloten. Een noodzakelijk gevolg, indien de ziekte blijft voortduren.

HUNSEL, 26 Dec. Een onverwacht ongeluk trof den landbouwer J. Verstappen alhier.

Een stier, welke op stal moest verplaatst worden, struikelde, viel en brak beide voorste beenen, zoodat hij dadelijk moest afgemaakt worden.

OSPEL (Nederweert), 24 Dec. Jan zou eens heel graag met Mieke uitgaan. Dat stond Mieke toe; de vertering van hun beiden werd nog wel door Mieke betaald. Van te voren echter had Jan zijne portemonnaie met inhoud, zoowat een gulden of drie, aan Mieke toevertrouwd.

Na verloop van eenigen tijd kreeg Jan tamelijk wel de hoogte en had natuurlijk heel veel praats. Dit verdroot een troepje snaken, die het daarenboven in de gaten kregen, dat Mieke „de kas" had, en zij legden onzen Jan het vuur zoo na aan de schenen, dat hij op de vlucht ging, Mieke achterlatende.

Dat was juist het doel der snaken, en deze brachten met Mieke een prettigen avond door, en dronken naar hartelust, tot de duiten van Jan op waren.

Sinds dien tijd wil onze „Jan" van de liefde niks meer weten!"

WELL, 27 Dec. Blijkens openbare kennisgeving heeft zich alhier een tweede muziekkorps georganiseerd onder de benaming „De Herleving" De eerste uitvoering van 't gezelschap heeft om den achterwinter te openen op den 2den Kerstdag plaats gehad in de bierhuizen der heeren Kessels en Rijk in 't Leuken.

Waarschijnlijk zal aan het Gemeentebestuur vergunning worden gevraagd, de lokalen der school behoorlijk verlicht en verwarmd, op vastgestelde avonden te mogen betrekken tot het houden der repetitiën, evenals zulks vroeger aan de Harmanie „Vriendenkring„ werd toegestaan.

VENLOO, 26 Dec. Gisteren werden de banen der ijsclub voor de leden opengesteld. Dank aan de goede zorgen der directie hadden deze eene belangrijke vergrooting ondergaan, waardoor zij meer aan de eischen voldeden van het steeds toenemend aantal leden. De opening geschiedde feestelijk en werd door muziek opgeluisterd. De liefhebbers van schaatsenrijden lieten zich niet lang wachten en weldra zweefden honderden in sierlijke kringen over het spiegelgladde ijs.

Bijzonders de aanwezigheid van de talrijke dames, die, indien mogelijk, nog meer dan de heeren aan deze gezonde sport meedoen, droeg niet weinig bij om de gezelligheid van dit ijsfeest te verhoogen.

Wanneer men bedenkt, dat het zoo lange jaren nog niet geleden is, dat zich geen enkele Venloosche dame op schaatsen durfde vertoonen, dan staat men verbaasd over de bedrevenheid die de dameswereld zich in zulk een korten tijd daarin heeft weten eigen te maken

Wij zijn er van overtuigd, dat verscheidene van onze dames zich vrijelijk kunnen meten met de rijderessen uit het Noorden van ons vaderland.

— Gisteren en heden is de Maas vol drijfijs, waardoor de scheepvaart zoo al niet gestremd, dan toch zeer bemoeielijkt wordt.

— Zekere L. v. S., die zich sedert eenigen tijd alhier gevestigd had, en lessen gaf in verschillende talen, werd Zaterdag, terwijl hij naar Kaldenkirchen een uitstapje maakte, aldaar door de marechaussées in hechtenis genomen.

De juiste beweegredenen, die tot deze gevangenname aanleiding gaven, zijn nog niet bekend.

— Gisteren brandde in het naburige Brüggen de stoompannenfabriek van den heer Schlûter totaal af. De oorzaak is onbekend. De schade wordt op M. 100,000 geraamd. Tegen brandgevaar is verzekerd.

— Op de markt van Zaterdag werden aangevoerd 131 biggen. De handel was levendig. Er werd besteed van 7 tot 9 mark per stuk. Na sluiting der markt werden zelfs hoogere prijzen betaald.

De handel in vette varkens was in de afgeloopen week beduidend levendiger, en dientengevolge de prijzen stijgend. Voor levende werd 46 en voor geslachte 56 cents per kilogram betaald.

STEYL, 25 Dec. Heden-nacht ontstond hier door eene onbekende oorzaak een hevige brand. De slachterij van de wed. Sprengers benevens twee woonhuizen, bewoond door drie gezinnen, brandden tot den grond toe af. Die gezinnen zijn daardoor dakloos. Een was niet verzekerd; de andere slechts matig.

GENNEP, 26 Dec. De rede van den Minister, waarbij sprake was van de vrije Zondagen der postbeambten, moet den wakkeren trouwen brievengaarder te Ottersum wel als eene bittere spotternij in de ooren hebben geklonken. Althans deze beambte, die geheel alleen eene uitgebreide gemeente moet bedienen, heeft bij zijne gewone bestelling het voorrecht 's morgens een wandeling te moeten maken naar het grenskantoor en 's middags naar den St. Jansberg. Beide punten liggen elk in tegenovergestelde richting ruim een uur van het kantoor verwijderd. Zoo ooit dan ware hier assistentie van tijd tot tijd eene gebiedende noodzakelijkheid. In een jaar drie honderd vijf en zestig dagen dienst te moeten doen, is toch wel wat veel gevergd.

— Sedert eenige dagen is van hier naar het kruispunt Beugen een bodeloop ingesteld om de aldaar met de laatste treinen aankomende pakketten aftehalen. Een en ander is noodzakelijk geworden, door dien den laatste van Boxtel komende sneltrein aldaar niet stopt.

GENNEP, 27 Dec. Uit Xanten schrijft men:

De beschuldiging van Wessendrup vernamen wij het eerst in een der groote Hollandsche bladen, gelijk wij ook van die zijde de verdachtmaking tegen den vader van het vermoorde knaapje lazen. W. mag zich beschuldigd hebben — wij achten hem hiertoe in staat — doch hij heeft in die kritieke dagen zijn alibi volkomen bewezen. Volgens de „Osnabrüksche Courant" is W, die aldaar bij een steenhouwer werk had gevonden, gearresteerd en schijnt die arrestatie in verband met de in omloop zijnde geruchten door de bevoegde autoriteit bekrachtigd.

— Bij kon. besluit is aan jhr. E. J. C. M. de Kuyper, te Maastricht, commissaris, der Koningin in Limburg, verlof verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van de medaille ter herinnering aan het gouden huwelijksfeest van HH. KK. HH. den Groot hertog en de Groothertogin van Saksen, hem door HH. KK. HH. geschonken.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

Vergadering van Dinsdag 27 December. Geopend 2 1/4 ure.

Ingekomen zijn de laatstelijk door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerpen. Zij worden naar de afdeelingen verzonden, welke opnieuw werden samengesteld.

De VOORZITTER stelt voor, morgen ten 1 ure de Indische begrooting in behandeling te nemen. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De zitting wordt daarna verdaagd tot morgen-middag 1 uur.

341e Staatsloterij.

4e Klasse. — Trekking van 27 December.

No. 396 f 5000, No. 7925 f 1500, No. 5015 7511 14866 ieder f 1000, No. 7502 f 400, No. 9145 11130 1777 ieder f 200, No. 1300 6325 6541 13713 14865 ieder f 100.

De overige prijzen zijn van f 65.

Laatste Post.

PEST, 27 Dec. Naar de „Pester Lloyd" mededeelt, zal de panselijke afgezant, die den dag na het eerste consistorie naar Weenen komt om den keizer de gebrnikelijke bulle te overhandigen, een persoonlijk schrijven van Leo XIII aan den keizer betreffende het Hongaarsche huwelijksvraagstuk medebrengen.

WEENEN, 27 Dec. Alhier uit Cettinje ontvangen berichten spreken van een conflict op de Turksch-Montenegrijnsche grenzen, waarbij geweerschoten vielen, doch niemand gewond werd. De Turksche en Montenegrijnsche regeeringen hebben een commissie met het onderzoek belast.

SOFIA, 27 Dec. De Sobranje werd heden door vorst Ferdinand met een troonrede gesloten. Vorst Ferdinand dankte in die rede de volksvertegenwoordiging op de eerste plaats voor de aanneming der grondwetswijziging. Die aanneming heeft het bewijs geleverd, dat de afgevaardlgden de verhouding van troon en vaderland juist te beoordeelen weten. De ontvangst van den vorst en de toejuiching, die zijn woorden vonden, waren warmer dan ooit te voren.

MANHEIM, 27 Dec. De scheepvaart op den Rijn is wegens het drijf-ijs gestremd.

HAMBURG, 27 Dec. In de vier van 24 tot 26 dezer aangegeven ziektegevallen is heden ambtelijk cholera-asiatica geconstateerd. Een der aangetaste personen is overleden.

PARIJS, 27 Dec. Het sub-comité uit de enquête-commissie, belast met het onderzoek van 17000 door de Panama-maatschappij uitgegeven cheques, heeft heden zijn werkzaamheden voortgezet. De uitkomsten worden geheim gehouden:

— In 't laboratorium der „Ecole de Médicine" verklaart men het bericht van *Figaro*, volgens hetwelk de lijkschouwing zoude bewezen hebben, dat baron Reinach door vergiftiging zoude gestorven zijn — het gif zou reeds zijn genomen 7 uur voor de dood intrad — voor onzin. Brouardel heeft nog geen mededeeling van zijn onderzoek gedaan en zal zelfs heden nog den procureur-generaal verzoeken, een tegen-onderzoek te gelasten. Ook de *Liberté* verklaart het bericht der *Figaro* ongegrond, daar Brouardel eerst in 4 weken klaar zal komen met zijn onderzoek.

BERLIJN, 27 Dec. De te Weydah in hechtenis genomen Duitschers zijn door de Fransche autoriteiten weder in vrijheid gesteld. Zij behoorden tot de drie Hamburgsche firma's Gödelt, Wölber & Brohm en Joss & Barth. Van de beide eerste firma's werd een agent, van de laatste de chef gevangen genomen. Zij werden beschuldigd den koning van Dahomey wapens te hebben geleverd, wat de firma's niet ontkenden. Zij beriepen zich echter op 't feit, dat Weydah eene aan den koning van Dahomey toebehoorende haven was. De Franschen vonden evenwel strafbaar 't feit, dat de leveringen van wapens nog plaats hadden na de oorlogsverklaring. De loslating der gevangenen schijnt evenwel te beduiden, dat de beschuldigingen ongegrond geacht worden.

Handelsberichten.

HEERLEN, 27 Dec. Tarwe fr. 15.—. Rogge fr. 13.50. Haver fr. 15.00. Gerst fr 13.50. Alles per 100 kg.

HEERLEN, 27 Dec. Boter per halve kgr. fr. 1.35 à 1.40. Eieren de 26 stuks fr. 3.12 a 3.24.

NEDERWEERT, 24 Dec. —Botermijn. — Boter per halve kgr. 52 a 62 cent. Middelprijs 59 cent. Aangevoerd 1222 halve kilos.

HEYTHUYZEN, 27 Dec. — Botermijn. — Aangevoerd 850 halve kilos. Prijs 62 a 67 cts. per halve kilo.

MAASTRICHT, 27 Dec. Runderen 1ste qual. 65 à 68 Ct., 2de qual. 57 à 60 Ct.; vette kalveren 80 à 90 Ct.; vette varkens 44 à 45 Ct., alles per kilo, nuchtere kalveren f 11 à 15 en biggen f 5.50 à 7.50 per stuk.

AUBEL, 27 Dec. Tarwe per hectoliter fr. 13.25, Rogge fr. 11.25, Paardeboonen fr. 13.00, Haver fr. 9.50, Gerst f. 9.00. Aardappelen 00.00, Boter per halve kilo fr. 1.35 à 1.45.

SEQUAH.
De Heer Davenport
zal, *Zon- en Feestdagen* uitgezonderd, ELKEN AVOND
eene SEANCE
geven in de zaal der Kon. Harmonie te *Roermond.*
Spreekuur: des morgens van 10—12.

Wel Vriend,
waar gaat dat bruintje naar toe?
Naar **G. RIJTHER,** MAASTRICHT,
Een Katholiek man, die **NIET** zwendelen zal.
Daarom, die een paard wil brengen aan den man,
't Is **G. Rijther,** die men U aanbevelen kan.
Het spreekt van zelf, *Bogaardestraat No. 11,*
Saucisse de Boulogne fl 0.50 per kilogr., gerookt vleesch fl 0.55 per kilogr.
Ieder aanbrenger 5 Mark drinkgeld.

Pianos
H. ADAM
AACHEN, Wilhelmstr. 42.1

Beproeven is Behoeven!
BEREIDT UWE SOEPEN MET
Vast Vleeschextract in potten,
KEMMERICH,
hetzelfde merk als de welbekende BOUILLON IN FLACONS en als de lekkersmakende en versterkende VLEESCHPEPTON IN BLIKJES voor Maaglijders, Bloedarmoede en Kindervoedsel.
Vraagt de potten bij uwen Winkelier.
M. LAROSE-STIELEN, te *Maastricht,* en
Ch. GOOSSENS, te *Venloo.*
Probeert KEMMERICH's uitmuntende SANTA ELENA OSSENTONGEN IN BLIKKEN.
Let op het merk.

Mooi Hoofdhaar.
Wij ondergeteekenden gevoelen ons verplicht onzen oprechten **dank** te betuigen voor het herstel van ons hoofdhaar; ik ben 52 jaar en heb 30 jaar geen haar op mijn hoofd gehad en mijn zoon, die een groote kale plek op het hoofd had, wij zijn beiden in het bezit van een prachtig hoofd met nieuwe haren, mooier en glansrijker dan ons vorige haar, door het gebruik van het wederbarend **Haarwater** van den heer
C. J. E. CAMES, Haarkundige, te *'s Gravenhage.*
Eenieder, die getuigenis wil hebben,
Mej. RODERBURG, te *Rijswijk.*
867 dankbetuigingen liggen bij mij voor eenieder ter inzage.
Geen bluf, maar waarheid; overtuigt U!
WERELDBEROEMD HAARHERSTELLER.
Niet goed, geld terug, geen bedrog. Geen kale hoofden of grijze haren meer; 797 attesten liggen bij mij ter inzage van menschen, die geheel door mijn Haarwater hersteld zijn, als bewijs van deugdzaamheid.
Mijn beroemd wederbarend **Haarwater** vestigt den nieuwen haarwortel in het hoofd. Men bet het hoofd met een spons 's morgens bij 't opstaan, binnen korten tijd ziet men de nestelharen, evenals bij een pasgeboren kind, door het hoofd schijnen; houdt het uitvallen van het haar tegen en de roos van het hoofd verdwijnt daarmede. De flacon **75 cts.** met gebruiksaanwijzing. Uitstekend voor dames om lang en dik haar op het hoofd te krijgen. — HAARVERF. Men doet het eens om de vijf weken, men kan het haar zwart, bruin of blond krijgen. Onschadelijk voor den wortel. Men kan het wasschen met zeep, het geeft niets af. De flacon **60 cts.**
Van buiten de stad tegen toezending van Postwissel verkrijgbaar.
Laat u niet bedriegen met *namaak* van mijn haarwater.
Als men 6 flacons tegelijk bestelt, worden ze *franco* door het gansche land toegezonden.
C. J. E. CAMES, Haarhersteller,
Groote Markt 26, 's Hage.

Nieuwe Paardenslachterij
van de **Wed. Gijsen,** *Abtstraat No. 3,* recht tegenover Calvariënberg, te *Maastricht,* beveelt zich aan tot het **koopen** van oude en jonge SLACHTPAARDEN, tegen de hoogste prijzen.
Die een **slachtpaard** wil brengen aan den man:
De beste is de Wed. **GIJSEN,** die ik u [aanbevelen kan.
Ieder aanbrenger f 2.50 drinkgeld.

FACTA NON VERBA.
NIEUWE VOORRAAD prima qualiteit
Gerookt Ossenvleesch,
uitsluitend Bovenbillen, van 5 tot 10 pond.
per enkel stuk 60 ct. per pond,
„ 25 pond 57 1[2 „ „ „
„ 50 „ 55 „ „ „
„ 100 „ 52 1[2 „ „ „
Elk stuk gegarandeerd puik.
Neem altijd proefstuk per post, vooraleer elders te bestellen.
Henri van Hall,
Hotel Keurvorst van de Paltz, *Ravenstein.*

L. BINGEN-RIETJENS,
ROERMOND.
Handel in Photographie-Artikelen.
Voorhanden: **Herzog-platen, Ariston-Celloidin-papier.**
Prijscourant op aanvrage GRATIS.

Gratis
prijscourant. Tot monster 100 stuks FRANCO na ontvangst van f 0.90 1.15, 1.25, 1.35, 1.65, 2.00 en f 2.25 zendt de SIGARENFABRIEK
„La Fortuna" Hilvarenbeek.

EAU DE VENLO.
Het liefelijkste en zachtste aller reukwateren.
EENIG FABRIKANT
M. H. H. MICHELS, VENLO.

Voor slechts één gulden.
1. 100 visitekaartjes op naam gedrukt, letter naar keuze; 2. 50 visite-enveloppen; 3. een scheurkalender van Gebrs. Koster; 4. De nieuwe Maastrichtsche Eerenbeemts' almanak; 5. een mooie premieplaat. — Dit alles te zamen voor slechts één gulden, franco per post f 1.15, bij **H. F. v. d. EERENBEEMT,** Groote Gracht 22, **Maastricht.**

Herhaalde Oproeping.
Wordt gevraagd aan de openb. l. school te **Margraten** een
3e Onderwijzer,
op een jaarwedde van **f 400.**
Sollicitanten zenden hunne stukken franco aan Burgemeester en Wethouders vóór den 1 Januari 1893.
De Burgemeester
BROERS.

Huwelijksaanvrage.
Een R. C. persoon, niet onbemiddeld eigen zaak hebbende, zoekt langs dezen meer gebruikelijken weg in kennis te komen met een fatsoenlijk meisje of weduwe zonder of één kind, liefst uit den boerenstand. Ouderdom 30 à 40 jaar. Geheimhouding verzocht en verzekerd. Brieven liefst met portret aan het bureau dezer courant onder letters B. C.

VROEDVROUW wordt gevraagd voor de Godshuizen te *Heusden,* om 1 Jan. 1893 in dienst te treden, salaris fl 300.
Nadere inlichtingen geeft Dr. RICHELLE.

Am 1. Januar 1893
Neujahrs-Ball,
wozu ergebenst einladet **Rob. Geyr,** in HORBACH. Anfang 6 1[2 Uhr. Entrée, 1 mk., Damen frei. Für feine Weine u. gute Küche ist best gesorgd.

Voor HASSELT, Belg.-Limb., wordt voor één Februari a. s. eene bekwame
Winkeljuffrouw,
in de Koloniale Waren gevraagd, bekend met de Fransche taal en voorzien van goede getuigschriften. Zich te wenden tot den heer *Jos. Gilissen-Maris,* Botermarkt, HASSELT.

Men zoekt voor een Meisje van 15 jaren van gegoede familie PLAATSING bij deftige brave *R. K. Menschen,* waar zij kan behulpzaam zijn in alle lichte werkzaamheden van het huishouden. Zij is pas uit het pensionaat en men meent, dat zij bij vreemden meer omgang met de menschen zal bekomen. Een goede en liefderijke *behandeling* moet men verzekeren. Brieven onder letter A. bureau dezer Courant.

Zetkastelein.
Gevraagd een ZETKASTELEIN liefst gehuwd en zonder kinderen. Zich schriftelijk te adresseeren onder motto „Kastelein." aan het bur. dezer Courant. (Brieven eigenhandig geschreven.)

Biedt zich aan een
Bakkersknecht,
R. K., 4 jaar bij 't vak, oud 20 jaar, om terstond in dienst te treden. de beste getuigschriften kan hij overleggen. Adres aan 't bur. dezer courant no. 381.

Gevraagd: een R. C. *Molenaarsknecht* en een R.C. *Broodbakkersleerling.* Brieven franco onder letter N. IJ. S. aan **L. Malmberg,** boekh. Nijmegen.

Spotgoedkoop.
Na ontvangst van 't bedrag per postwissel of in postzegels, verzendt ondergeteekende franco door het geheele rijk:
Pakket A. voor 85 cts.
100 fijne visitekaartjes, 100 id. erbijpassende enveloppen, portefeuillesluiting 1 almanak.
Pakket B. voor f 1.50,
100 allerfijnste visitekaartjes, 100 idem enveloppen, 100 velletjes idem postpapier, 100 vierk. witte enveloppen, 1 prachtige scheurkalender, 1 fijne pen- en potloodhouder. 1 almanak.
Alles is van prima qualiteit, met letter naar keuze. GEEN BEDROG.
J. Beijnsberger,
Boek- en handels-Snelpersdrukkerij, *Heythuizen (L.)*

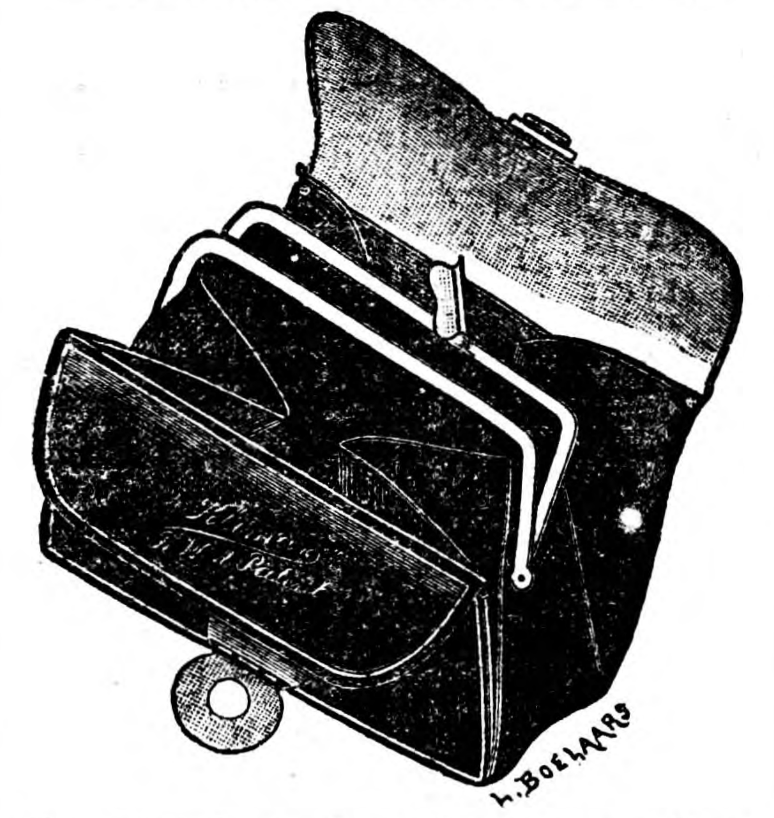
Te huren een best onderhouden
HUIS met Stalling,
gelegen aan den Steenweg te GULPEN, best ingericht voor alle bedrijf, bewoond door Mozes Gans; te aanvaarden met half Maart. Zich te adresseeren: **J. Gans,** LUIK, Rue Varin.

F Stoltzenberg,
ROERMOND.
Ateliers van Christelijke Kunst.
Kerkmeubelen, Beelden,
Kerkschilderingen, Kerksieraden,
Kunstnaaldwerk, Gewaden, Vanen,
Goud- en Zilverwerken,
Koperwerken, enz.
DÉPÔT-MAGAZIJNEN:
te Utrecht: **P. COX, Heerenstraat,**
te Amsterdam: **J. WENNEN-VINKESTEIN, Spuistraat 244.**

Ons Kerkklokje,
Weekblad voor Katholieke Huisgezinnen.
onder redactie van tien Eerwaarde Heeren Geestelijken uit de verschillende Bisdommen.
Verschijnt wekelijks van af 1 Jan.
Prijs voor den geheelen jaargang slechts f 1,04. Men abonneert zich bij alle boekhandelaren, bij wie No. ˙ gratis te verkrijgen is, en bij den Uitgever
M. WATERREUS, te Roermond.

Nieuwe Exploitatie
VAN
CHARLES DICKENS WERKEN.
Op de voortreffelijke werken van Charles DICKENS, onze bekende fraaie uitgave in kwarto deelen met 848 platen, hebben wij thans eene nieuwe inteekening opengesteld.
Men ontvangt 112 afl. en betaalt slechts 100 afl. à **30 cent** per aflevering.
Tevens stellen wij deze werken verkrijgbaar **in prachtige banden van nieuw model** à **f 2.00** per deel, waarvan er maandelijks één verschijnt en **in 20 gebonden deelen compleet is,** terwijl **net ingenaaide** exemplaren verkrijgbaar zijn voor **f 1.50** per deel en de **twee laatste deelen** hiervan **gratis** verstrekt worden.
Voor de **bevordering van goeden smaak** en **wezenlijke beschaving** zijn de werken van DICKENS **eenig** en van 't **beste gehalte.**
Elk mensch, die op beschaving wil aanspraak maken, moet de werken van DICKENS lezen en herlezen — telkens ontdekt men daarin nieuwe schoonheden.
Terecht wordt gezegd, dat wie de Werken van DICKENS in eigendom bezit, het der verveling onmogelijk maakt, zijne woning binnen te treden.
DICKENS is er een vijand van, in zijne werken geloofsquaestiën aan te roeren.
De critiek laat zich over de werken van DICKENS aldus uit:
„Zoolang smaak. gevoel en verstand heerschen, zullen de romans van DICKENS aan de orde blijven."
Uitvoerige prospectussen met inteekenbiljet zijn alom *gratis* verkrijgbaar en bij de uitgevevers Gebrs. E. en M. COHEN te Nijmegen en Arnhem.

In WEYERHORST's Boekhandel te HEERLEN
is verkrijgbaar:
Klimax-Portemonnaie.

Vervaardigd uit één stuk prima qualiteit KALFSLEDER, zeer solied à **fl 1.50.**
Verder alle soorten van
BOURSES en PORTEMONNAIES
van **30 Cent** tot **fl 2.50** per stuk.

Geen Grijs Haar meer!!!
De **Nieuwe London** doet het grijze haar binnen enkele dagen verdwijnen, maakt 't glansrijk en zacht, is onschadelijk voor de huid en verft niet. Prijs **80 cts.** per flacon en *f* **1.50** per dubbele flacon. Franco per post **20 cts.** per flacon hooger.
Verkrijgbaar bij J. H. STOLLMAN, te *Heerlen,* P. L. CAQUELIN, coiffeur, Groote Gracht, *Maastricht,* Fr. MüLLENBRUCH, coiffeur, *Roermond,* F. v. MULCKEN, *Sittard,* H. KERBOSCH-DE BIJ, *Venloo,* en Gez. HOEN, *Valkenburg.*

Aanbrengers f 5 drinkgeld.
Aanbrengers f 5 drinkgeld.
Aanbrengers f 5 drinkgeld.
De grootste Paardenslachterij
te MAASTRICHT
van **Leonard KARELS,**
Jodenstraat No. 6.
Te bekomen 1e kwaliteit PAARDENVET à 28 cent per kilogr.

De ondergeteekende verwittigt het geachte publiek dat bij hem steeds VERKRIJGBAAR zijn.

Koffie gebrande Santo's,	p. kilo à f	1.20	en	1.30.
ongebr. „	„ „ „	1.10	„ „	1.20.
Id. gebr. Java,	„ „ „	1.50	„ „	1.60.
Id. ongebr. „	„ „ „	1.30	„ „	1.40,
		1.50	en „	1.60.

Haringen per ton van 12, 14, 15 en 18 Gulden.
„ 100 stuks 1,50 2, 3 „ 4 „
Alle andere koloniale waren tegen concurreerende prijzen
Leonard Plum,
te **Kerkrade.**

Prijstrekking 5 Januari 1893.
500,000 Mark
als hoofdprijs in het gelukkigst geval biedt de nieuwste groote Geldverloting, die door de Hooge Regeering van Hamburg goedgekeurd en gewaarborgd is.
De voordeelige inrichting van het nieuwe plan bestaat daarin, dat in den loop van slechts weinige maanden in 7 verlotingen van 100,000 loten 50,200 prijzen, bedragende
9,553,005 Mark
ter volledige beslissing zullen komen; daaronder zijn kapitale prijzen van eventueel 500,000 Mark bij uitnemendheid echter

1 prijs à M. 300,000	8 prijzen à M. 15000
1 prijs à M. 200,000	26 prijzen à M. 10000
1 prijs à M. 100,000	56 prijzen à M. 5000
1 prijs à M. 75,000	106 prijzen à M. 3000
1 prijs à M. 70,000	203 prijzen à M. 2000
1 prijs à M. 65,000	6 prijzen à M. 1500
2 prijzen à M. 60,000	606 prijzen à M. 1000
1 prijs à M. 55,000	1060 prijzen à M. 500
1 prijs à M. 50,000	30930 prijzen à M. 148
1 prijs à M. 40,000	17188 prijzen à M. 300,
1 prijs à M. 30,000	200, 150, 127, 100, 94, 67 40, 20.

De aanstaande eerste prijstrekking dezer groote door den staat gewaarborgde Geldverloting is van ambtswege bepaald, plaats te hebben op den
5 Januari 1893.
en kost hiervoor:
1 geheel origineel-lot slechts Mark 6 of fl 3 60
1 half „ „ „ 3 „ „ 1 80
1 kwart „ „ „ 1 1[2 „ „ —.90
tegen inzending van het bedrag in bankpapier of per postwissel.
Alle commissies worden onmiddellijk met de grootste zorgvuldigheid uitgevoerd, en ieder speler ontvangt van ons de met het wapen van den Staat voorziene Origineele Loten zelf in handen.
Bij iedere bestelling wordt het vereischte officieele plan, waaruit de verdeeling der prijzen op de verschillende klassen, alsook de betreffende inlegelden te vernemen is, gratis bijgevoegd en zenden wij aan onze begunstigers onaangevraagd na elke trekking de officieele lijsten.
De uitbetaling der prijzen geschiedt steeds prompt onder waarborg van den Staat en kan door directe toezending of ook naar verkiezing der Belanghebbenden in alle grootere plaatsen van Nederland bewerkstelligd worden.
Ons debiet is steeds door het geluk begunstigd en onder vele andere aanzienlijke prijzen hebben wij meermalen volgens officieele bewijzen de eerste Hoofdtreffers verkregen en onze Begunstigers zelf uitbetaald, o. a. Mark 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 enz.
Het is te voorzien dat bij deze op den hechtsten grondslag gevestigde onderneming van alle kanten op eene zeer werkzame deelneming bepaald kan worden gerekend men gelieve derhalve wegen de reeds ophanden zijnde trekking alle orders ten spoedigste rechtstreeks te zenden aan:
Kaufmann & Simon,
Bankiers en Geldwisselaars in HAMBURG.
P.S Hiermede danken wij voor het vertrouwen ons tot hiertoe geschonken, en daar wij bij het begin der nieuwe verloting ter deelneming inviteeren, zullen wij ook voor het vervolg bemoeid zijn door een stipte en reëele bediening de tevredenheid van onze geëerde Begunstigers te verwerven.

Notaris Brouwers
te Venlo, zal op ZATERDAG den 31 DECEMBER 1892, des namiddags 1/2 3 uur, op verzoek van den Heer Meullenberg, ten huize van den Heer Hendrik van Gasselt, buiten de Roermondsche Poort te Venlo, in het openbaar **verkoopen:**
DEN
Dekhengst
„**CESAR**" oud 4 1/2 jaar bekroond te Sittard met de rijks-premie van **fl 960.**
Op ruim crediet, mits goede en bekende borgstelling.

Wegens sterfgeval biedt zich aan een R. K. DIENSTBODE, liefst in een stil, klein gezin. Adres Bureau dezer Courant No. 383.

M. FRUUT, zadelmaker en leerlooier, te *Berlikum,* bij 's Bosch. vraagt tegen Mei een
Zadelmakersknecht,
flink werkman.

Mosselpartij
op VRIJDAG, 6 JANUARI, bij **H. Steins,** WIJNANDSRADE.

Haverstroo en Pakhooi,
wordt gevraagd door de Société **Céramique,** WIJK-MAASTRICHT.

APPELEN te koop:
Belles fleurs 3000 Kilo
Court pendus 2500 Kilo
Weldragende 1000 Kilo
Adres: FRITS CRANEN, MEERSEN.

Puik soort Kurk
Per 1000:
LANGE WIJNKURKEN f 4.—, f 5.—, f 6.—
LANGE BIERKURKEN f 2.—, f 2.50, f 3.—
KORTE rechte KURKEN f 1.50, f 2.—, f 2.50
KORTE spitse KURKEN f 1.50, f 2.—, f 2.50
MEDICIJN-KURKEN f 1.50, f 2.—
VATEN-KURKEN f 3.—
Verder alle soorten *franco* thuis.
C. RIEHL, Den Haag.

Kostgangers
gevraagd, in een klein fatsoenlijk burgerlijk gezin; matige prijs en flinke bediening. Waar zegt den uitgever dezer Courant onder No. 361.

J. Rijken-Wartenbergh.
ALGEMEENE
Muziekhandel,
ROERMOND.

GROOTE MAGAZIJNEN van
Piano's, Vleugels, Harmoniums enz.
Opgericht 1852. — Bekroond met goud en eerste prijzen.
Gebreveteerd in België en Frankrijk.
Leverancier der Muziekscholen te MAASSTRICHT en meer dergelijke in INDIË.
GÉRARD SMULDERS, Pianofabrikant,
MAASTRICHT, Platielstraat 14, bij 't Vrijthof.
Concert- en Salonvleugels, Pianino's, Harmoniums, voor Scholen en Kerken. Groote sorteering huur- en gebruikte *Piano's.* Speciale inrichting voor *Reparatiën.*

Voor elk INSTRUMENT wordt de meest omvattende *garantie verstrekt* *Zithers, Speeldoozen, Tristons, Symphonions, Accordeons, enz.* Commissiën op alle soorten van MUZIEKINSTRUMENTEN.
Ruilen van Piano's en Harmoniums. — Belangrijk export naar Indië.
Monopolie van alle eerste Fabrieken.

Naar verkiezing Licht of zwaar Gebrand.
Manufactuur & Koloniaalhandel
M. VERSCHUEREN,
Hoogstraat, WEERT.
MACHINALE KOFFIEBRANDERIJ.
Probeert onze prima kwaliteit Gebrande Koffie à 70 cts. per 1[2 kg.
Bij 4 1[2 kg. fr. door 't geheele Rijk, 68 cts. per 1[2 kg.
Onze nieuwe Scheurkalender 1893 wordt bij elk pakket gevoegd.